

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Gorazd Kosmina, Majda Medved, Stanka Šnidaršič, Tatjana Šoško, Jože Novinec. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.sol.o. Novo mesto – Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1987 oproščeno temeljnega prometnega davka. Grafična priprava in tisk: Tiskarna Novo mesto.

Pred razširjeno sejo Zveze sindikatov Slovenije

Ne državna tvorba, marveč gibanje delavcev
Iz krize s sindikatom delavcev

24. junija se bodo sestali slovenski sindikati na razširjeni seji. Njen cilj je sprejeti usmeritve za preobrazbo sindikata, da bo sposoben pomagati tej družbi iz krize, ne več kot državni sindikat, marveč kot organizacija delavcev.

Poleg članov RS ZSS bodo na seji sodelovali člani sveta ZSJ iz Slovenije, predsedniki občinskih in medobčinskih svetov, predstavniki 18 konferenc zveze sindikatov iz večjih gospodarskih sistemov in po en član iz 65 osnovnih organizacij ZSS, tako da bo na seji 275 udeležencev. Gradivo za razpravo je izšlo v Sindikalnem poročevalcu, prilogi Delavske enotnosti, 27. maja 1988.

Dosedanje razprave so pokazale, da so usmeritve zadnjega, 11. kongresa, še vedno sprejemljive in da je v tem gospodarskem in političnem trenutku potrebno poudariti tiste, ki vodijo sindikat v večjo samostojnost in prilagojenost interesom delavcev – poiskati organizacijske in akcijske prijeme, po katerih naj se ZSS preobrazí iz splošne družbenopolitične organizacije v interesno, v gibanje. To pomeni, da mora zanjo postati poglavitni osebik njen član, da morajo vodstva opustiti forumski način dela in se osredotočiti na obrambo samoupravnega, gmotnega in socialnega položaja delavcev.

Izhodiščne in strateške usmeritve razširjene seje sveta ZSS bodo:

- vrniti oblast delavcem in omejevati vlogo države,
- spremljati in delovati za razvojno prenovo gospodarstva, njegovo večjo učinkovitost,
- uveljaviti sistem in politiko osebnih dohodkov, ki bosta

spodbujala k delu in večjim gospodarskim dosežkom, – boriti se za socialno varnost delavcev z jasnimi in uresničljivimi programi, ki bodo predvideli vire sredstev za njihovo pokrivanje.

Da bi sindikat to dosegel si mora izboriti vpliv na odločitve v skupščinah na vseh ravneh. Kadar se odloča o temeljnih vprašanjih delavcev, morajo biti stališča sindikata podlaga za usklajevanje politike.

Sredstva in ukrepi za to so predvideni v usmeritvah, treba pa se jih bo poslužiti. Predsedstvo sveta ZSS poudarja, da se je treba v prvi vrsti posluževati legitimnih načinov pri reševanju spornih zadev, pri čemer pa mora tudi stavka obveljati kot legalno sredstvo za uveljavljanje zahtev delavcev.

Sindikalna vodstva je treba okrepiti s kadri, ki jim člani zaupajo in ki so sposobni zaradi svojega znanja in izkušenj učinkovito uveljaviti zahteve članstva.

Predsedstvo RS ZSS predlaga, naj se na razširjeni seji sprejmejo tudi štirje statutarni akti:

- navodilo za včlanjevanje v ZSS, ki naj nadomesti dosednji avtomatizem včlanjevanja,
- pravilnik o pogojih in postopku za izrekanje ukrepov članom ZSS,
- oblikovanje sklada za zagotavljanje pomoči članom ZSS,
- pravilni o organiziranju in delovanju služb pravne pomoči.

Predsedstvo je povabilo k rapravi o teh vprašanjih vse organe in organizacije sindikata, pri čemer je treba vključiti tudi sredstva javnega obveščanja, med njimi tisk v organizacijah združenega dela.

Funkcionarji ZSS so osebno odgovorni za kakovosten potek razprave v okviru objavljenih smernic. Na ta način bo skušal sindikat odgovoriti na izzive današnjega časa. Na razširjeni seji bodo izvolili tudi novega sekretarja RS ZSS. Evidentirana sta dva kandidata.

Razstavljali smo na Kmetijskem sejmu v Novem Sadu

NOVOSADSKI SAJAM
DODELUJE

DIPLOMU

sa ZLATNOM MEDALJOM

"NOVOLES" LESNI KOMBINAT - TOZD BLAGOVNI PROMET

NOVO MESTO

kao znak priznanja za

Izuzetno zapazeno izlaganje čamaca

NA 55. MEDNARODNOM POLJOPRIVREDNOM SAJMU

U Novom Sadu 13. - 22. maja 1988. godine

Za NOVOSADSKI SAJAM
Kustos: Vladislav Maršić, dipl.ing.

V času od 13. 5. do 22. 5. 1988 je potekal jubilejni 55. mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu.

Na tem sejmu se je naša in tuja industrija predstavila s svojim proizvodnim programom pretežno iz področja kmetijske mehanizacije, ogledati in poizvedeti pa se je bilo moč tudi po izdelkih iz drugih področij.

NOVOLES se je tokrat predstavil s svojim programom investicijske opreme: lakirnimi sistemi (TOZD-a Sigmat Brestanica), svetlobniki (TOZD-a TAP Trebnje), čolni (TOZD-a Sigmat, Veliki Podlog).

V času sejma je bilo opravljenih več poslovnih razgovorov s predstavniki raznih firm za program raznih lakirnih sistemov. Pokazal se je izredno velik interes. Potencialnim interesentom smo predstavili posamezne sisteme in jim pomagali pri odločitvah in izbiri opreme, ki bi najbolj ustrezala njihovim proizvodnji.

Glede na to, da je to še dokaj nov program, je bila udeležba na sejmu nujna. Z njo smo potrdili našo prisotnost na trgu, dobili pa tudi odličen začetni odziv.

Iz programa svetlobnikov TOZD TAP smo na sejmu raz-

stavljali svetlobne kupole in profilirano akrilno steklo. Odziv smo dobili s strani individualnih kupcev in projektantov. Glede na to, da je kmetijski sejem, je bil odziv dober, večji pa je bil verjetno na sejmu, kateri je potekal istočasno, v Beogradu.

Iz TOZD-a Sigmat Veliki Podlog smo imeli razstavljene vse naše čolne (kanuja BOBER in KLEN, kajaka KRAP in VIDRAS ter ribiški čoln SOM).

Največji interes se je prvotno pokazal za ribiški čoln »SOM«, samo s tem, da so bili individualni kupci v večini primerov mnenja, da bi moral biti za reko Donavo čoln malo drugače konstruiran. Morda je napačno le to, da še nimamo pravega čolna za to reko, splošen interes pa ni zanemarljiv.

Na koncu naj zapišemo, da nam je strokovna komisija dodelila zlato medaljo in diplomu za naše razstavljene čolne.

Sejem je obiskalo preko 700.000 obiskovalcev (v enem dnevu pa je bil porušen prejšnji rekord sejma).

Vse to nam je lahko v potrditev, da je naša prisotnost na tem sejmu ne samo upravičena, temveč nujna in potrebna.

Jože Prelog

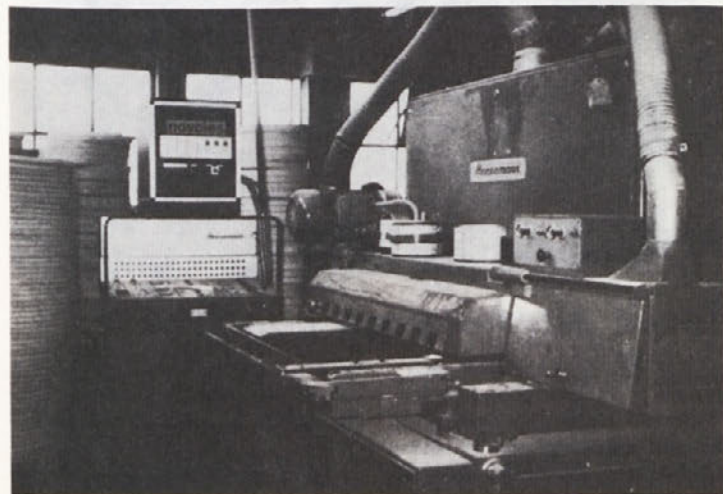
Zanimiva pridobitev v BOR-u

V tozdu BOR so na kontaktni brusilki Hesemann naši strokovnjaki naredili izboljšave, ki pomenijo pomembno pridobitev. To brusilko uporabljajo v tozdu za brušenje ploskovnih, furniranih elementov za brušenje miznih plošč. Te plošče so različnih oblik in dimenzij,

posebno zahtevnost brušenja pa predstavljajo ukrivljene površine. Pri brušenju takih plošč z okroglimi in različnih dimenzij so morali uporabljati dvojno brušenje. Ker stroj ni imel dovolj natančnih instrumentov za tovrstno brušenje je prihajalo do prebrušenja in različnega bruše-

so se z RC, s tov. Samom Somrakom, ki se po osnovni izobrazbi spozna na elektroniko. Samo se je posla lotil in v razmehu kratkem času naredil elektronsko krmilno napravo za ta stroj. Pri tej napravi gre za sistem elektronskih tipal (ki so jih po njegovem načrtu izdelali v

TES-u) in za mikroračunalnik, ki odčitata podatke senzorjev o plošči, si jih zapomni in tako ukrepa na izvršne komande oz. člene, da pride do enakomernega in pravilnega brušenja. S to elektronsko krmilno napravo so odpravili vsa dodatna brušenja in na ta način povečali tako

nja. Da so to odpravili, so morali plošče brusiti še na tračni brusilki, če so hoteli dobiti zahtevano kvaliteto. To je postopek brušenja močno podaljšalo. Da bi stroj čimbolj izpolnil, se je v tozdu rodila ideja, da se naj montira na stroj dodatna elektronika, ki bo zagotavljala točno in kvalitetno brušenje. Tako elektroniko proizvajajo samo v tujini, poleg tega je precej draga. Razmišljali so, ali ne bi bilo mogoče tako aparaturo skonstruirati doma, z domačimi strokovnjaki. Povezali

hitrost brušenja površin kot tudi kvaliteto brušenja. Prihrankov še niso izračunali, jasno pa je, da so veliki. Omeniti pa je še treba, da je naprava domača in je ni bilo treba uvoziti za drage devize. Vsekakor je pohvalno to, da je naprava plod domačih Novolesovih strokovnjakov. V tozdu se je rodila potreba in ideja, v razvoju, kjer imamo koncentrirano znanje, je prišlo do njene operacionalizacije. To je dokaz, da se da s pametnim pristopom in z dobro voljo marsikaj zahtevnega narediti tudi v lastni hiši!

Sanacija sesalnega filtra MX po požaru

Pri izteku dopoldanske izmene rednega dela dne 20. 05. 1988 ob približno 13.45 uri, je prišlo do eksplozije in požara filtra.

V prvem momentu in nadalje do 15.30 je vzdrževalna ekipa pomagala pri gašenju in izolaciji požara. Ob 15.30 smo se sestali pri direktorju TOZD TDP in izdelali plan sanacije. Glede na potrebo izvršitve plana TOZD in velikansko poškodovanost filtra (70 %) smo si zadali skoraj nedosegljive cilje sanacije.

S sanacijo smo pričeli takoj in aktivirali vse potrebne kapacitete doma in v SOP Krško. Za vodjo sanacije je bil določen v.d. vodja tekočega in invest. vzdrževanja tov. Mišjak Silvo in za povezavo nabavo potrebnih delov filtra za sanacijo teh. strojnega vzdrževanja TES tov. Turk Franc. Dogovorili smo se, da elektro instalacije demontirajo in montirajo elektriki TES in za vodjo določili elektro tehnologa tov. Kulovec Boruta. Za pomoč pri organizaciji pa vključili direktorja TOZD TDP tov.

Završek Andreja in direktorja TES tov. Stepan Antona. Organizirana je bila prehrana za vse delavce na sanaciji v soboto in nedeljo.

Istega dne ob 18.00 uri je tov. Turk Franc pripeljal tehnologa in glavnega monterja SOP, da smo ocenili poškodovanost in naredili spisek potrebnih delov za delovanje. Ocena roka za popravilo s strani SOP je bila teden do tedna in pol. Po pojasnitvi našega sanacijskega plana in načinu organizacije naših ljudi, smo se dogovorili da SOP zagotovi ves ustrezen material in štiri monterje, ostalo potrebno število ljudi na montaži pa bomo zapolnili z domačimi vzdrževalci. Na istem sestanku smo se domenili da bo prevoz elementov iz SOP Krško zagotovljen iz naše strani in bo šofer v Krškem ob 6.00 dne 21. 05. 1988.

Ob 9.00 uri dne 21. 05. 1988 smo imeli v TOZD ves potreben material za saniranje. Vzdrževalci TOZD vključno z elektriki TES pa so do tedaj opravili že večji del demontaže uničenih

VESTI

elementov. Z SOPOVIMI monterji smo potek dela organizirali tako, da je delo potekalo v štirih skupinah in tako pridobili na času. Ves čas je bil zagotovljen nadzor za varno delo in deponiranje uničenih elementov na zato določen prostor.

V nedeljo dne 22. 05. 1988 ob 14.00 uri je bil opravljen preizkusni pogon, ob 15.00 pa so bile opravljene vse potrebne kontrole delovanja in očiščena lokacija filtra.

Silvo Mišjak

Kadrovske vesti za mesec maj 1988

TOZD TVP:

odšli: Šenica Valčka (upokojitev), Boh Marica (upokojitev), Može Amalija (upokojitev), Bubnjič Branko (v JLA), Bobnar Igor (v JLA)

TOZD ŽAGA:

prišli: Bele Jože (iz JLA), Kafol Jože (iz JLA)

TOZD TPI:

odšel: Golob Ivan (upokojitev)

TOZD BOR:

odšel: Juršič Franc (v JLA)

TOZD SIGMAT:

prišli: Habinc Jože (iz JLA), Arnšek Ivan (iz JLA)

odšel: Bogolin Alojz (sporazum)

TOZD TDP:

odšla: Hrovat Julijana (upokojitev)

TOZD TSP:

odšli: Mrvič Anton (v DSSS), Šercelj Ana (v DSSS)

TOZD TPP:

prišel: Banič Jože (iz JLA)

odšli: Blažič Roman (v JLA), Krevs Andrej (v JLA)

TOZD LIPA:

prišli: Štefanič Slavko (iz JLA), Drobnič Marjan (iz JLA), Ivnik

Robert (iz JLA)

odšel: Sintič Jože (v JLA)

TOZD TAP:

prišli: Ferkole Mirko (iz JLA), Ilnikar Janez

odšel: Zupančič Alojz (upokojitev)

TOZD TKO:

prišli: Drenik Peter (iz DSSS), Smiljanič Nikola, Grgič Boris, Crljenica Milan

odšli: Maršič Marjan (disc. isklj.), Perinovič Vojislav (smrt)

TOZD TES:

prišel: Erpe Marjan

odšla: Erjavec Sonja (sporazum)

TOZD TGD:

odšli: Koren Štefan (v JLA), Končina Jože (izjava)

TOZD BLP:

prišli: Peček Jože, Mervar Damjana

DSSS:

prišli: Mrvič Anton (iz TSP), Šercelj Ana (iz TSP), Pešut Dušan, Pureber Mojca

odšli: Uhan Anton (sporazum), Drenik Peter (v TKO).

Število zaposlenih delavcev na dan 31.5.1988

TOZD	MOŠKI	ŽENSKE	SKUPAJ
TVP	117	145	262
ŽAGA	180	35	215
TPI	65	23	88
BOR	75	53	128
SIGMAT	120	37	157
IGK	62	41	103
TDP	216	219	435
TSP	148	142	290
TPP	94	51	145
LIPA	100	35	135
TAP	78	61	139
TKO	127	63	190
TES	119	31	150
TGD	58	62	120
BLP	95	44	139
DSSS	125	121	246
NOVOLES	1779	1163	2942

Ureditev skladišča hlodovine na TOZD-u Žaga

Vsi se še spominjamo izgleda starega skladišča hlodovine na TOZD-u Žaga. Bilo je neurejeno, hlodovina je ležala v blatu, kroženje hlodovine je bilo neizvedljivo. Naj omenimo še dejstva, da imamo sorazmerno majhno skladiščno površino, da imamo opravka z občutljivo hlodovino (predvsem bukovino) ter močne sezonske vplive (konice) pri nabavi. Vse to je vplivalo na približno petnajst procentno izgubo skladiščene lesne mase. Danes je cena oz. vrednost nabavljene hlodovine tako velika, da si takšne malomarnosti in nestrokovnega ravnanja ne smemo več privoščiti.

Pogled na novo urejeno skladišče hlodovine je popolnoma drugačen. Skladišče je asfaltirano, postavljeni so topovi za špricanje hlodovine (metoda zaščite). Postavljeni so tudi varnostni stebri, za kar je bil že skrajni čas, saj nas je samo velika sreča rešila pred nesrečo in veliko materialno škodo. Taka ureditev je sicer zahtevala določeno investicijo, zato pa imamo tehnološko ugodno in dolgoročno rešitev problematike ureditve skladišča hlodovine.

Ne smemo misliti, da urejeno skladišče rešuje vse naše probleme, saj še tako dobri pogoji ne morejo nadoknaditi izgub, ki lahko nastanejo s slabim delom. Naša naloga je maksimalno izkoristiti ugodnosti, ki nam jih to moderno skladišče nudi. Zato se bomo morali držati določenih pravil, ki jih stroka od nas zahteva:

— zagotoviti moramo kroženje hlodovine, tako da ne bo

noben hloed na skladišču ležal dlje kot en mesec;

— ko se ena kopa izprazni, je potrebno s prostora, kjer je ležala odstraniti lubje in ostale odpadke (higienski ukrep);

— sortirati hlodovino po dolžini ter kope zlagati čimbolj na gosto;

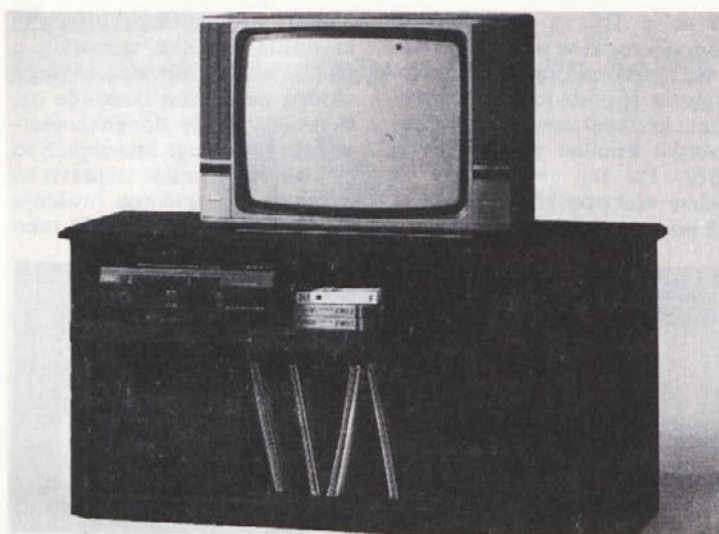
— držati se moramo režima za špricanje hlodovine ter uvesti občasno kontrolo vlage hlodovine, da bi se režim eventualno lahko koregiral;

— hlodovina, ki je prišla že okužena oz. delno pirava, se zлага na posebno kopo ter se čimprej razžaga, da ne bi prišlo do okužbe zdrave hlodovine, hkrati pa pirovost na tej hlodovini ne bi napredovala;

— uvesti moramo prevzemno kontrolo hlodovine na za to predvidenem prostoru.

Če se bomo držali vseh navedenih ukrepov, rezultat ne bo izostal in investicija v ureditev skladišča se bo kmalu obrestovala. Hkrati nam tako urejeno skladišče dolgoročno gledano omogoča mehanizacijo z elektronskim prevzemom prispele hlodovine, avtomatskim sortiranjem hlodovine in tudi merjenje točnega vstopa v žagalnico. V ta koncept pa moramo vključiti tudi centralni prevzem in pripravo hlodovine za TOZD Žaga in TVP, saj edino tako lahko preidemo na integralno izkoriščanje lesa v pravem smislu te besede.

Razvojni center:
Krvavica Robert, dipl. ing.

Izvoz ploskovnega pohištva v ZRN

Že z letošnjimi planskimi izhodišči je bila v Novolesu opredeljena povečana orientacija izvoza na evropsko tržišče.

Kot prvi večji izvoz ploskovnega pohištva bo sodelovanje s firmo SCIEDER (1600 zaposlenih), ki tudi sama izdelava za cca 800 milijonov DEM pohištva in je tako eden večjih proizvajalcev na zahodnonemškem trgu.

Za dopolnilne programe ima firma razne proizvajalce v

Romuniji, Madžarski in Jugoslaviji.

Naš načrt do konca leta je cca 1,4 milijona DEM izvoza in sicer kosovnega pohištva kot so razne omarice za TV in video aparature. Izvoz je dohodkovno zanimiv, vendar bo potrebno veliko truda tako v proizvodnji kot prodaji, da bo tudi končna kalkulacija pozitivna.

Adamlje Janez

Jedilnica Nostalgijs

Novoles na pohištvenem sejmu v Londonu — Earl's court (Novoles — The London international furniture show 1988 Earl's court)

Novoles je razstavljal letos že četrtič na Londonskem sejmu. Prvič, smo leta 1985 razstavljali pri Lesnini. Razstavili smo jedilnico CRAWFORD. To je čisto tipična ameriška kolonialna jedilnica. Zanimanja angleških kupcev za ta program ni bilo, razen enega, ki je dejal, da je kvaliteta še kar ustrezna, dizajn za naslednji sejem pa nam bo on poslal. To je bil kupec, ki je že delal z Lesnino Abdul JAMAL. Načrtov novih dizajnov do

naslednjega sejma 1986 nismo prejeli, zato smo se odločili in pokazali na Slovenijalesovem štandu pravkar razvito jedilnico Queen Ann za ZDA.

Tudi tu nismo dobili kakih konkretnih naročil, zanimanja, pa je bilo precej več in tudi nekaj pohval na račun kvalitete.

Za naslednji sejem v Londonu 1987 Slovenijales ni programsko ničesar pripravil; niti ni izrazil želje, da mi kaj pripravimo. Iz izkušenj prejšnjih dveh sejmov

Lovska garnitura »Otva«

sem sam pripravil idejno skico za novo jedilnico NOSTALGIA, ki smo jo sami razvili v naši vzorčni delavnici v Straži. Tokrat se je zopet prva javila Lesnina, da želi razstavljati naš program, če imamo kaj primerne. Ponudili smo jim NOSTALGIJO. To je bila do sedaj najbogatejša jedilnica in tudi dokaj kvalitetno izdelana. Zanimanje za ta program pri kupcih je bilo veliko. Kljub razmeroma visoki ceni je kupec Abdul JAMAL za firmo Country House Furniture rezerviral in naročil poizkusno serijo 50 Grt. Ta program smo letos prodali tudi v Arabijo in ZDA. Tudi za Anglijo je jedilnica primerna samo da v drugih trgovinah, ni v istih kjer prodajajo Tajvansko blago, ki je občutno cenejše.

Za letošnji nastop na sejmu EARL'S COURT v Londonu smo program široko zastavili. Jugoslovanski razstavljalci – izključno izvozne trgovske organizacije – Slovenijales, Lesnina, Exportdrvo, Jugodrvno, so glede na zanimanje za Novolesove programe na sejmu lani želeli vsi razstavljati Novolesove programe. Ponudili smo jim programe,

ki smo jih v Novolesu sami razvili. To so bili programi – NOSTALGIJA, Queen Ann novi, Queen Ann Delux, LOVSKA GARNITURA, BARBARA, FARMER GARNITURA. Le dve jedilnici smo razvili skupaj v sodelovanju s Slovenijalesom in sicer jedilnico WORDCHESTER, ki jo je razstavljala angleška trgovska hiša MULTICOM FURNITURE LTD in jedilnico HEPPLEWHITE v angleškem stilu RIGENSIE. To sem izbral glede na naše tehnološke možnosti iz angleškega kataloga – Slovenijales pa jo je narisal in zato jo je naša vzorčna delavnica izdelala. Kot že rečeno, smo letos za londonski sejem pripravili širok program, ki smo ga razstavljali pri naših dosedanjih izvoznikih: Slovenijales, Lesnina, Jugodrvno, Exportdrvo. Treba je povedati, da Novoles na angleško tržišče že uspešno izvažajo preko Lesnine, Slovenijalesa, Jugodrva, Brodokomerca, le preko Exportdrva še ne.

Sejem pohištva je bil po obsegu manjši kot zadnje dve leti. Tudi zanimanje oz. prisotnost angleških kupcev na sejmu

KOMENTARJI

je bilo manjše. Posebno je bilo to opaziti v prvem nadstropju, kjer smo razstavljali tujci. V pritličju, kjer so bili domači proizvajalci ali trgovci je bilo bolj živahno.

Kaj se torej dogaja v Angliji?

Po razgovorih z nekaterimi jugoslovanskimi predstavniki predstavništva v Londonu je odgovor ta:

Angleška gospodarska politika stimulira in vzpodbuja domačo proizvodnjo. Bančne vloge so obdavčene, odobrene so olajšave oz. stimulacije za investiranje v novo proizvodnjo oz. v odpiranje novih delovnih mest. To je sprožilo plaz kupovanja zapuščenih hangarjev, v katerih posamezniki odpirajo novo proizvodnjo. To pa ne pomeni, da bo uvoz v Veliko Britanijo upadel, pričakuje se celo povečanje, saj z zaposlovanjem raste kupna moč in večja potrošnja.

London, 24. 04. 1988 – nedelja, prvi dan sejma

Kupcev malo, nekdo je rekel, da pravi angleški trgovci v nedeljo ne hodijo na sejem, le še čez teden nimajo časa. No, končno se resno začne zanimati za našo jedilnico HEPPLEWHITE angleški trgovec J. MALIK – RG »Regentsgolt Limited« oz. je to proizvajalec drobnega pohištva v angleškem stilu. Svoj program želi dopolniti z našimi jedilnicami v mahagoni furnirju – CRONN – to je mahagoni folder.

Jedilnica HEPPLEWHITE je bila izdelana v češnjem fur-

nirju in v češnjem masivnem lesu – v svetlem finšu (rahlo lužena češnja). Kupec je sam predlagal mahagoni furnir in bukov masivni les v temni polisander barvi. Postavili smo ceno kot bi bila izvedba iz češnje to je 650 GBP. Kupec je zahteval, da znižamo ceno, če želimo, da bi naročil večjo serijo. Ker smo prvotno izhajali iz češnjeve izvedbe, nam ni bilo težko znižati ceno na 600 GBP. Cena je CIF London in naj bi veljala do 24. 04. 1989, to je v proizvodnem smislu devet mesecev, kajti predvideva se prva odprema 300 grt v avgustu 1988, nato vsaka dva meseca po 300 grt, ali 150 grt vsak mesec. Jedilnica mora biti kompletno zmontirana z okovjem in steklom in stoli montirani in tapetirani. Barve tapetniškega blaga so sledeče: zlata (rumena), brokatno rdeča, vinsko rdeča in zelena. Razmerje barve bo kupec določal za vsako serijo posebej.

Poleg jedilnice HEPPLEWHITE je naročena tudi jedilnica WORDCHESTER in LOVSKA GARNITURA.

Za ves Novolesov program je bilo skozi ves čas sejma veliko zanimanje. Za Barbaro smo morali po sejmu nekaterim trgovcem poslati prospekte. Za nove programe Queen Ann pa bo imela Lesnina po 15. juniju z nekaterimi trgovci poseben sestanek v Londonu.

Koncem maja smo imeli pri predsedniku KPO sestanek, kjer smo analizirali in ocenili uspeh ali neuspeh londonskega sejma.

Sklenjeno je bilo, da bo Novoles v bodoče na takih in podobnih sejmih nastopal samostojno. Zavedamo se, da taki nastopi zahtevajo popolnoma drugačen pristop in da bo to tudi zahtevalo mnogo več stroškov. Sejemske firme kot so Köln, Lion, EARL'S COURT ne zaupajo preveč jugoslovanskim firmam, zato zahtevajo plačilo nekaj mesecev vnaprej. Da bo morala biti ekipa, ki bo sejem postavila in ga po končani razstavi odstranila, druga ekipa komercialistov pa bo morala biti ves čas sejma prisotna na sejmu. Treba bo pred sejmom obiskati nekatere kupce in jih povabiti na sejem, nekatere pa samo le pismeno.

Zaključek sestanka je bil, da bomo obiskovali tudi specializirane sejme pohištva, tudi take, ki prikazujejo materiale in izdelke, da se tudi Novoles vključi v prodajo izdelkov iz lepjenec, front in drugo.

Program Nostalgija

STANE ŠTAVDOHAR

INOVATOR

Inovativna dejavnost v TOZD TPP

Tokrat v naši rubriki predstavljamo ustvarjalne dosežke inovatorjev v TOZD TPP. Povod za to je seja delavskega sveta TOZD dne 7.5.1988, na kateri so delegati potrdili izplačilo nadomestil inovatorjem.

Nadomestila so prejeli Jakše Jožica, Brudar Ivanka, Menič Alojzija, Bele Marija, Bogovič Jože, Kolarič Josip, Pust Jože, Bajzek Josip, Zupančič Cveto in Rozenberger Ivan.

Posebnost izplačila inovacijskih nadomestil je v tem, da se je delavski svet odločil izplačati 10 % nadomestila vsem delavcem tozda. Omenjena odločitev delavskega sveta naj bi v slehernem delavcu v TOZD vzbudila ustvarjalnost, obenem pa dala priznanje za pomoč, ki so jo kot sodelavci nudili inovatorjem.

Navedeni inovatorji so pripravili inovacijo, ki v TOZD že živijo in ustvarjajo ekonomsko korist in sicer:

- stroj za razrez letvic za rolete, ki so ga na predlog Zupančič Cveta in Rozenberger Ivana naredili v TOZD TES

- izboljšava tehnološkega procesa pri barvanju profilov plošč, ki sta ga pripravila Bogovič Jože in Kolarič Josip in s tem za 5x skrajšala postopek

- sprememba postopka barvanja nog, katerega avtorice so Jakše Jožica, Brudar Ivanka, Mervič Alojzija, Bele Marija ter Kastelic Anica. Z novim postopkom omenjene delavke opravijo delo tudi do 10x

- Postopek barvanja rolet, katerega avtorja sta Bele Leon in Bogovič Jože in sta z novim postopkom pridobila do 10x na čas in na kvaliteto barvanja

- Naprave za brušenje krožnih žag, katere avtorja sta Brulc Jože in Strašek Andrej. Z novo pridobitvijo v TOZD TPP ni potrebno krožnih žag brusiti na drug TOZD in izgubljati dragocen delovni čas.

Da bi inventivno dejavnost v TOZD TPP bolje spoznali, sem tov. Bogovič Jožeta poprosil za kratek razgovor.

Tov. Bogovič, ki sicer velja za zgovornejšega sogovornika, me je prvo popeljal skozi proizvodno halo in mi praktično na vsakem delovnem mestu pokazal kakšno od inovacij, ki je plod razmišljanja delavcev TOZD TPP. Z veseljem je komentiral iznajdljivost delavcev, ki z raznimi idejami izboljšujejo delovni

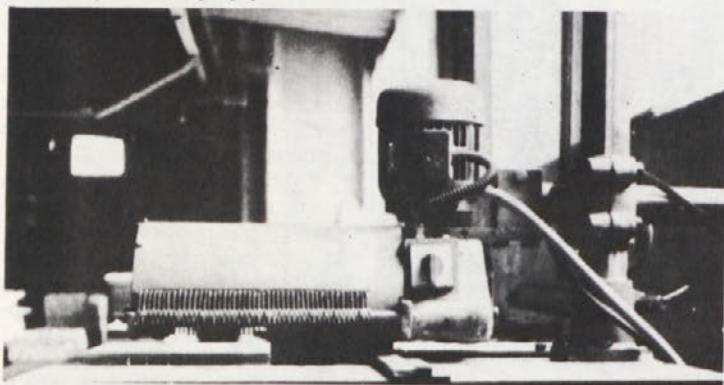
proces. Poleg tega, da vlada ustvarjalni duh, so se v TOZD znebili tudi nevoščljivosti, saj na izplačilo zadnjih inovativnih predlogov ni bilo pripomb. Po mnenju tov. Bogoviča je trenuten razcvet inovativne dejavnosti posledica spoznanje nove tehnologije, ki so jo v letu 1987 dobile v TOZD-u. Na vprašanje, kako se vključuje razvojni center DSSS v delo razvojne dejavnosti TOZD-a, je tov. Bogovič odgovoril, da se vključuje, vendar bi moral biti ta delež vključevanja večji predvsem s strani strokovne pomoči.

O tem, kako vpliva trenutno slabo poslovanje na inventivno dejavnost, je tov. Bogovič zažrtvil, da so delavci v začetku zapadli v apatijo, toda kasneje pa je prevladal občutek, da lahko z lastnimi močmi veliko pripomoremo k rešitvi našega Novolesa.

Ko govorimo o inventivni dejavnosti TOZD TPP moramo nujno omeniti tov. Bele Leona, vodjo operativne tehnološke priprave dela v TOZD TPP. Tov. Bele je v TOZD TPP napravil že nekaj inovacij, leta 1980 pa je za svojo inovativno delo prejel občinsko priznanje.

Tov. Bele je kot izkušen inovator v razgovoru razmišljal takole: vsakega delavca na kateremkoli delovnem mestu moramo moralno in finančno vzpodbuditi, da bo razmišljal o tem, kako bo pri svojem delu najuspešnejši, saj ON NAJBOLJ pozna delo, ki ga opravlja.

Doltar Janez

novilon

POLIAMIDI – najbolj razširjeni konstrukcijski plastomeri

Kaj je to Novilon?

Letos aprila se je začela poizkusna proizvodnja litega poliamida v TOZD-u TAP Trebnje. Novolesovo zaščitno ime za lite poliamide je Novilon in pod tem komercialnim imenom nastopamo na tržišču.

Kaj so pravzaprav poliamidi?

V Novolesovem glasilu bomo v nekaj nadaljevanjih poskušali te proizvode predstaviti, tako da bodo strokovni delavci, ki se sicer ukvarjajo z drugo problematiko, pridobili nekaj osnovnega znanja tudi o teh proizvodih, ki bi jim lahko koristilo v primeru razgovorov s poslovnimi partnerji kot tudi v slučaju uporabe Novilona v lastnih obratih. Uporaba le-tega je namreč široka in možna skoraj v vseh proizvodnih vejah.

Struktura in proizvodnja poliamidov.

Prvi sintetični poliamid je proizvedla firma Du Pont pod komercialnim imenom »nylon«, ki se uspešno uporablja pri proizvodnji sintetičnih vlaken. Od takrat je »nylon« postal osnovno ime za poliamide. Kmalu zatem se je pojavil novi tip poliamida za prešanje (Nylon 6.6), tako da poliamid velja za prvi komercialni konstrukcijski plastomer (termoplast). Poliamidi so dvovertični sintetični polimeri, sestavljeni od makromolekul izmeničnega razporeda ogljikovodikovih in funkcionalnih – NH.CO – skupin. Polarne amidne skupine povezujejo linearne makromolekule z močnimi vodikovimi vezmi, zato so poliamidi kristalni plastomeri visokih tališč. Obstojni so na vpliv toplin in adsorbirajo vodo. Osnovne lastnosti so odvisne od velikosti ogljikovodičnega segmenta, oziroma o gostoti amidnih skupin.

Po načinu pridobivanja oziroma po vrsti začetnih monomernih snovi, razlikujemo tri skupine poliamidov:

1. Poliamidi, ki se pridobivajo s polikondenzacijo diamina in dikarbonskih kislin. Najbolj znani so:

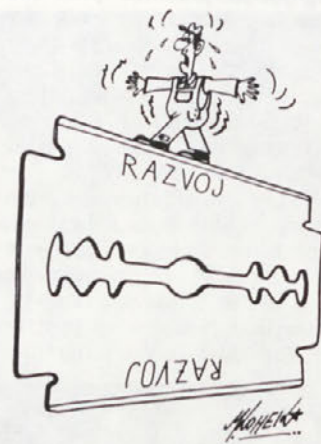
- poliamid 6.6. (iz heksametilendiamina in adipinske kisline)

- poliamid 6.10 (iz heksametilendiamina in sebacinske kisline)
- poliamid 6.12 (iz heksametilendiamina in dodekandis kisline)

2. Poliamidi, ki se pridobivajo s polikondenzacijo višjih aminokislin ali s polimerizacijo cikličnih amidov kislin – laktamov. Najbolj znani so:

- poliamid 6 (polikaprolamid, polikaprolaktam)
- poliamid 11 (poliundekanamid, poliundekanolaktam)
- poliamid 12 (polilaurilamid, polilaurilaktam)

Poliamidi se označujejo s številskimi, ki nam povejo število ogljikovih atomov monomernih enot. Poliamidi, ki se pridobivajo iz diamina in dikarbonskih kislin, se označujejo z dvema šte-

vilkami: prva kaže število ogljikovih atomov v diaminu, druga pa predstavlja število ogljikovih atomov v dikarbonski kislini.

3. Polikondenzati z aromatskimi in drugimi komponentami. V te tri skupine so uvrščeni vsi čisti, tako imenovani homo polimeri. Posebno skupino tvorijo mešani poliamidi (tako imenovani kopolimeri).

Liti poliamidi

Polimerizacija laktamov, ki so skoraj brez vlage, se ob prisotnosti alkalijskih katalizatorjev bistveno razlikuje od hidrolitične polimerizacije, ki je ob prisotnosti vode dolgotrajna in zahteva za odpiranje laktamskega prstana 10 – 30 ur, da bi dosegel potrebno viskoznost. Alkalna polimerizacija pa lahko

pripelje do zelo viskoznih poliamidov že v nekaj minutah. Alkalni katalizatorji primarno reagirajo z laktamom, ustvarja se alkalilaktam, ki nato deluje kot resnični katalizator. Vodo, ki pri tem nastaja, moramo odstraniti, saj upočasni proces. V endotermni startni reakciji nastaja nestabilen aminokaproil – kaprolaktam, ki z laktamom reagira ob veliki hitrosti polimerizacije in tako prihaja do verižne rasti makromolekule. Ker je reakcija zelo burna in egzotermna, prihaja do osvobajanja velike količine toplote, temperatura hitro narašča nad temperaturo tališča poliamidov, kar rezultira zmanjšanje viskoznosti. Iz tega sledi, da je zelo pomembno kontrolirano vodenje procesa polimerizacije in imeti možnost prekinitve procesa v željenem trenutku. V ta namen služijo iniciatorji (aktivatorji), ki ne dopuščajo samopospeševanja procesa in dopuščajo prevodnost anionske laktampolimerizacije v heterogeni fazi pri temperaturi, ki je pod točko tališča poliamidov.

Takšen način polimerizacije laktama je primeren za proizvodnjo polimerizacije v kalupih, diskontinuirano (takoimenovalno vlijanje poliamida v kalupe). Znano je veliko število iniciatorjev različnih hitrosti

reakcij, kar ponuja velike možnosti kombiniranja, odvisno od potrebne kvalitete željenega proizvoda.

Prav na ta način polimerizacije se v Novolesu izdeluje Novilon – liti poliamid. Obstaja možnost izdelave homo-polimerov poliamida 6 in poliamida 12, kot tudi kopolimera 6.12 v vseh željenih razmerjih. Prav tako obstaja možnost proizvodnje vseh navedenih poliamidov z vsemi znanimi polnili za poliamide, kot tudi izdelavo v barvah, saj je ta način polimerizacije prav po tem specifičen. To nam ponuja skoraj neomejene možnosti variranja lastnosti gotovih izdelkov v klasi poliamidov, odvisno od kraja in pogojev uporabe.

Komercialni nazivi osnovnih tipov Novilona so:

Novilon 6 – liti poliamid 6 – naravni
Novilon Oilon – liti poliamid 6 polnjen z oljem
Novilon 6.12 – liti kopolimer poliamida 6 in poliamida 12

V naslednjem nadaljevanju bodo predstavljene »Lastnosti osnovnih tipov Novilona in vpliv dodatkov (polnil) na spremembe lastnosti v željeni smeri«.

Lucija Barbarić, dipl. ing. kem.
Razvoj kemije

O prevajanju

Nekaj besed o pojmu »znanje jezika«

Laiki velikokrat pravijo za človeka, ki v tujem jeziku lahko govori samo o vsakodnevni stvarih, po možnosti z napačno gramatiko, slabim izgovorom in neustrezno leksiko (gr. *lexis* = beseda, torej besedišče) da »zna« dotični tuj jezik in praviloma ne delajo razlik med njim in izkušnjim strokovnim ali književnim prevajalcem, katerega znanje tujega jezika je neprimerljivo širše, globlje in finejše. Parametri pojma »znanje jezika« so številni, ne samo lingvistične narave (znanje jezika ima namreč tudi svoje kulturološke, sociološke in psihološke dimenzije). Solidno znanje tujega jezika (kar je minimalna predpostavka za prevajanje) zajema solidno poznavanje, tako pasivno kot aktivno, njegove fonetike, morfologije (oblikoslovje), sintakse in leksike (besedišče) in še važnejše, fraz in idiomov. Za pismeno prevajanje je nujno poznavanje grafike tujega jezika, predvsem odnos grafičnih znakov in elementov izvora.

Poleg poglobljanja v to ali ono stroko in njeno izrazje zahteva prevajanje od prevajalca tudi nenehno preverjanje in izpopolnjevanje znanja tako tujega kot tudi materinega jezika. Mini-

malni pogoj vsakega dobrega prevoda je, da prevajalec popolnoma, do potankosti razume tekst originala, ki ga je treba prevesti. Kajti ne prevajajo se besede, prevajajo se misli, prevaja se izvenjezikovna vsebina, ki stoji za besedami. V nasprotnem primeru se lahko v drugi jezik prenesejo napačne misli in s tem napačno vsebino. Prevajalec mora torej obvladati:

- svoj materin jezik (J1)
 - tuj jezik iz katerega in v katerega prevaja (J2)
 - kulturno in družbeno ter gospodarsko ureditev dežel jezikovnega področja, za katero prevaja
 - osnovna znanja iz stroke, za katero prevaja
- Pri poslovnih pogodbah poleg tega še:
- osnove mednarodnega trženja in poslovnih povezav
 - osnovne zakonitosti pogodbenega prava dežel, iz katere izhajajo poslovni partnerji
 - značilnosti pogodbenega jezika

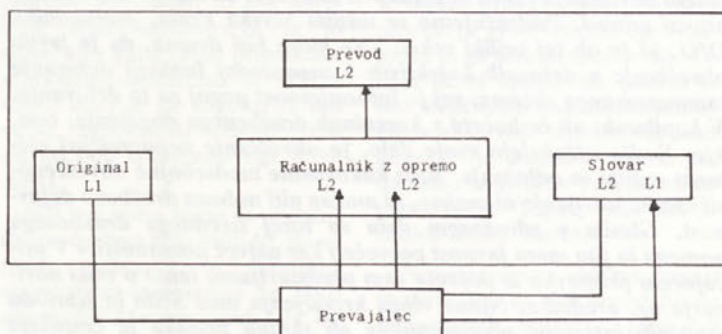
Ker pa znanje jezika nikoli ni dovolj popolno (samo pogledjmo našo jezikovno kulturo!) si mora prevajalec pomagati s slovarji, priročniki, enciklopedijami ter drugimi knjigami, ki vsebujejo

večje ali manjše število jezikovnih (glasovnih in pisnih, slovničnih, leksikalnih, stilističnih) in zunajjezikovnih (enciklopedičnih) informacij, ki naj bi omogočile prevesti določeno besedilo na pomensko in slovnično ustrezen način.

Zmotno je mišljenje, da s pregledom več dobrih slovarjev naj-

demo prevodni ekvivalent za vsako pomensko nianso ene besede. Slovarji nam nudijo samo nekatere najpogostejše prevodne ekvivalente, ki služijo samo kot izhodišče pri iskanju pravega ekvivalenta – besede, ki lahko izraža ne samo pomen, pač pa tudi duh in sporočilo, ki jo pisec originala želi prenesti.

Tehnologija prevajanja

L1 = izhodiščni jezik
L2 = ciljni jezik

V čem je razlika med 1/ umetnostnim in 2/ strokovnim prevajanjem?

Ad 1/ če v besedilu prevladuje več besed, ki jih uporabljajo v prenesenem pomenu

Ad 2/ če v besedilu prevladujejo enopomenske besede – termini

Iz te osnovne delitve izhaja tudi delitev na strokovno in umetniško prevajanje. Vsak od njiju postavlja pred prevajalca svoje zahteve. Strokovno besedilo je treba prevajati drugače kot umetniško, čeprav v obeh primerih prenašamo informacije iz enega jezika v drugega. Pri umetniškem prevajanju imajo prednost čustva, doživetja, pri strokovnem pa so najpomembnejši termini (izrazi). Kaj so termini? Enote jezika, ki imajo svoje značilnosti in se vedejo po določenih zakonih. Prevajalec mora te zakone in značilnosti poznati. To ni preprosto. Termini, kot vse ostale enote jezika, so podložni zakonom stalnega razvoja in sprememb. Na kratko, nov izraz se najprej pojavi v govoru, potrdi ga splošna uporaba in temu sledi kodifikacija. S tem termin dokončno preide v jezik kot sredstvo za sporočanje, izražanje in mišljenje. In ta proces je pogosto dolgotrajen. Prevajalci imajo pri tem pomembno vlogo. Le-ti se namreč navadno prvi srečajo z novimi pojmi, z novimi pojavi. Novosti še vedno prihajajo iz sveta, iz drugih kultur, iz drugih jezikov. In prav prevajalec je tisti, ki mora novemu pojavu dati ime, ustvariti mora zanj novo besedo v

svojem jeziku. To je težka in odgovorna naloga, pa tudi svojevrstni izziv, kjer se pokaže prevajalčeva ustvarjalnost.

Osnovna merila, po katerih se ravnamo pri izbiri ali tvorbi novih izrazov so sledeča:

a) Temeljno merilo za tvorbo strokovnih izrazov je funkcija predmeta ali pojma, ki je zanj treba najti izraz.

b) Izrazi morajo biti tako natančni, da je nevarnost dvoumnosti čim manjša.

c) Izrazi morajo biti kratki in jasni, sicer se ne uveljavijo.

d) Strokovno izrazje zahteva čim večjo ustaljenost. Izkušnje pričajo, da traja deset in več let predno vkoreninimo določen izraz. Zato kaže preganjati le tiste izraze, ki so strokovno ali jezikovno napačni.

e) Prevzemanju tujih besed iz živih jezikov se do skrajnosti izogibamo, čeprav se nam to žal vedno ne posreči.

f) Pri izbiri oz. tvorbi novih izrazov je koristna analogija z drugimi jeziki. Namreč zgrešeno se je opirati samo na en tuj jezik, sedaj zlasti angleški, ker niso izrazi v vseh jezikih enako dobri. Če je le mogoče, je treba upoštevati več jezikov.

g) Sinonimom se je treba izogibati, ker so lahko vzrok za nesporazume. Kjer pa že obstoje, se je treba odločiti, kateremu bomo dali prednost.

Alenka
Gorše

Nekaj misli o novinarstvu in o obveščanju v OZD

Sredi maja 1988 je bil zvezni posvet novinarjev v združenem delu v Portorožu. Na tem posvetu je bila obravnavana vrsta aktualnih tem o vlogi in mestu novinarstva in sistema obveščanja v OZD kot tudi o subjektu tega sistema – o novinarju samem. Pokazalo se je, da je področje sistema obveščanja od OZD do OZD sila različno. Tako imajo nekatere OZD tudi do 5 novinarjev (poklicnih) in bogat in razvejan mehanizem obveščanja, drugod so pa npr. uredniki zgolj referenti ali »deklica za vse«. Ustrezno temu tretjemu so tudi rezultati od OZD do OZD sila različni. Zelo jasno se je pa pokazalo, da je sistem obveščanja razvit in učinkovit tam, kjer so razviti tudi samoupravni odnosi. Pridružujemo se mislim Slavka Frasa, predsednika DNJ, ki je ob tej priliki rekel: »Ne more biti dvoma, da je javno obveščanje v delovnih kolektivih v neposredni funkciji delovanja samoupravnega sistema, saj je informiranost pogoj za to delovanje. V kapilarah, ali če hočete v koreninah družbenega dogajanja, tam, kjer ljudje združujejo svoje delo, je obveščanje nepogrešljivi element sožitja in odločanja. Brez kakovostne medsebojne obveščenosti samoupravljanje ni možno, ni možna niti nobena družbena dejavnost. Glasila v združenem delu so torej izrednega družbenega pomena in jim mora javnost posvečati kar največ pozornosti.« V pričujočem prispevku iz posveta vam predstavljamo temo o etiki novinarja oz. urednika. Njuna vloga krmarjenja med Scilo in Karibdo različnih interesov posameznikov ali skupin pritiska je čestokrat nevhvaležna. Ne bo odveč, če si prispevek preberete in si na ta način ustvarite korektno predstavo o subjektu sporočevalca informacij.

S. A.

O etiki novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu

Sedaj, ko si novinarji medijev za obveščanje širše javnosti prizadevajo, da bi na novo izoblikovali in posodobili svoj etični kodeks, se mi zdi prav, da spregovorimo tudi o etiki novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu. Zdi se mi primerno zato, ker so razmere, v katerih delujejo novinarji in poteka informiranje in komuniciranje specifične. Nadaljnji ralog, ki narekuje obravnavo etike, pa je spoznanje, da utegne uspešno izpolnjevanje etičnih zahtev in standardov utrjevati položaj novinarjev in organizatorjev obveščanja, krepiti njihov ugled in zaupanje vanje. To pa je nujno potrebno za uveljavljanje tega poklica in za profesionalizacijo obveščanja in komuniciranja v združenem delu. Novinar brez ugleda in zaupanja vanj ne pomeni nič, ampak predstavlja samo strošek za delovno organizacijo.

Če kdo torej, potem je to gotovo novinar ali organizator obveščanja ta, ki neogibno potrebuje ugled in zaupanje kolektiva. Zaupanje in ugled pa nista nikomur vnaprej podarjena in pridobljena že z zaposlitvijo in sklenitvijo delovnega razmerja, ampak se porajata in večata z uspešnim opravljanjem poklica. Sta torej sad uveljavljanja poglobljenega novinarjevega znanja, njegove sposobnosti, da se hitro znajde v okolju in uči od njega; da zna opazovati in zaznati, razlikovati, identificirati in ustrezno poimenovati; da se nauči poslušati in razmišljati tudi na drugih valovnih dolžinah, ne le na svojih lastnih; da se odlikuje s svojo prodornostjo in z

analitično pronicljivostjo poglablja v bistvo problemov, procesov in odnosov, pojavov in tako naprej.

Znanje je torej bistven pogoj za pridobivanje ugleda, vendar ne edini. Da bi si pridobil zaupanje kolektiva, ki ga obvešča, mora novinar v združenem delu pisati in govoriti resnico in samo resnico. Resnicoljubnost, poštenost, iskrenost in zanesljivost so etične lastnosti, ki naredijo iz novinarja ugledno, zaupanja vredno osebnost in zanesljiv vir informacij. Za takega novinarja pravijo, da je odgovoren in objektivni.

Za etično podobo novinarja v združenem delu pa je pomembno tudi to, da na vsakem koraku, naj sporoča, komentira, kritizira ali polemizira, izpričuje svoje dostojanstvo in občutek za mero, kar pomeni, da ne pretirava, ali kako drugače malič stvari, o katerih piše ali razpravlja.

K etični podobi novinarja sodi dalje tudi kulturna raven, spoštovanje osebnosti in njenega dostojanstva, skratka celovitost tistim, ki jim poroča, vključno onih, o katerih poroča. Biti prodoren novinar, kar je ena poklicnih odlik, ne pomeni agresivnosti in arogantnosti, ampak predvsem zmožnost odkrivanja in odpiranja zanesljivih virov informacij, obvladovanja problematike in tematike sporočanja in obravnavanja, sposobnost kritične analize in nedogmatsko sintetiziranje in povzemanje ustreznih sklepov in spoznanj.

Etika naj bi delovala večstransko. Zlasti naj bi prispevala k oblikovanju kulturnih odnosov med ljudmi, h kulturnemu pogo-varjanju in k temu, da drug v

drugem ne bi videvali bitij, ki se vzajemno izključujejo, sovražijo, diskvalificirajo in podobno. Uveljavljanje etike hkrati pomeni tudi zavestno samoomejevanje v tem smislu, da ne spuščamo z vajeti lastnih strasti. Uveljavljanje etičnih načel v odnosih med ljudmi naj bo tudi praktična demonstracija in ilustracija demokratičnosti in enakopravnih odnosov med novinarjem in drugimi člani kolektiva. Menim, da takšna etika pospešuje proces nastajanja in rasti ugleda novinarja in zaupanja vanj.

Občinstvo, h kateremu se obračata novinar in organizator obveščanja v združenem delu, je delovni kolektiv. Ta je hkrati njun kolektivni delodajalec, ki ju nagraduje in jima reže vsakdanji kruh. Čim uspešnejši je delovni kolektiv tem boljši in tem večji je tudi kos kruha, ki ga dobi novinar. Da bi ga opravičil, je tudi sam dolžan prispevati k boljšemu gospodarjenju, poslovanju in dohodku.

Če kdo torej, potem je gotovo tudi novinar eden tistih subjektivnih dejavnikov, ki bi moral biti med najbolj iskreno zainteresiranimi za uspeh svoje delovne organizacije in učinkovito delo kolektiva, za racionalno organizacijo dela in poslovanja, za razvoj ustvarjalnosti, za čimvečji dohodek ob čim manjših stroških, za ustrezno kadrovsko politiko in tako naprej. To pa praktično pomeni, da je potrebno sproti obveščati kolektiv o vseh pojavih in dejstvih, ki bi utegnili zmanjšati končni uspeh delovne organizacije in rušiti odnose v njej. Seveda pa so poleg novinarjev odgovorni za uspeh delovne organizacije tudi drugi nosilci odgovornosti, funkcij in pooblastil, ki so hkrati zelo pomemben del informacij v delovni organizaciji.

Znano vam je, da sedanji kodeks definira novinarja kot družbenopolitičnega delavca. Po novem naj bi novinarja preimenovali v javnega delavca. Kaj naj bi potemtakem novinar v združenem delu?

Osebo mislim, da je potrebno pri novinarju v združenem delu – in ne samo pri njem – poudariti tisto, kar je zanj splošno in najširše, ne pa posebno, čeprav je pomembno tudi to. Novinar v združenem delu je in mora biti najprej **strokovni delavec, habilitiran za opravljanje informacijsko-komunikacijske dejavnosti**. S tem se odpravlja enodimenzionalna definicija novinarja, ki poudarja zgolj ideološko razsežnost novinarjevega delovanja. Takšna definicija pa odvrta pozornost novinarjev od poglobljenega oblikovanja etike same stroke – novinarstva kot specifične pojave oblike informiranja in komuni-

ranja kot globalnega in vsestranske prisotnega družbenega pojava in jo preusmerja v oblikovanje etične podobe novinarstva kot političnega delovanja, oziroma v deklariranje (vnaprejšnje) politične opredelitve novinarja kot etičnega imperativa. Glede na povedano je razpravljanje o tem, kaj je novinar in ali je vmesno in prav še nadalje ohranjeni v kodeksu zahtevo, da je novinar zavezan marksizmu-leninizmu in podobnim politično-ideološkim pogledom, lahko zelo koristno in ustvarja početke za nadaljnji razvoj novinarstva sploh in novinarjev v združenem delu posebej.

Če pravimo, da je novinar v združenem delu strokovni delavec, habilitiran za opravljanje informacijsko-komunikacijske dejavnosti v združenem delu, smo s tem že definirali tudi ističnico za izobraževanje ustreznih delovnih in izobrazbenih profilov. To pomeni, da mora izobraževanje posredovati tiste znanstvene discipline in znanja, ki jih potrebuje novinar v združenem delu. Take discipline in znanja pa so obvladovanje informacijsko-komunikacijske dejavnosti oziroma njenih znanstveno-teoretičnih osnov, zakonitosti sporočanja in ubesedovanja, za boljše razumevanje življenja in odnosov med ljudmi pa tudi še sociologijo (zlasti dela iz segmentov, ki jih ta obravnava in vključuje v strukturo svojega predmeta), psihologijo, ekonomiko, ustavni red in normativno ureditev informiranja in komuniciranja, položaj delavcev in podobno. Seveda s tem še zdaleč ni izčrpano vse, kar zadeva izobraževanje in usposabljanje novinarjev.

Naj se povrnem k predlogu o preimenovanju novinarja v javnega delavca. Mislim, da tako poimenovanje točneje izraža položaj novinarja, kot ga izraža naziv družbenopolitični delavec. Enostransko poimenovanje novinarja kot družbenopolitičnega delavca je pripeljalo do absolutiziranja ene od razsežnosti ali značilnosti novinarskega delovanja, ki se kaže v določenih učinkih javnega nastopanja novinarja in do nenehnih poskusov narediti iz novinarja propagandističnega izvajalca dnevne politike in transmissijskega vzvoda odločujočih politikov in funkcionarjev višjega reda. Nenehni napotki o čem naj bi in o čem naj ne bi pisali, govorili in podobno, spreminja novinarja v kolesce aparata ustanovitelja ali politične stranke. Iz strokovnjaka za javno informiranje in komuniciranje, ki mora biti samostojno in odgovorno, se spreminja v uradnika. Novinarjeva prva naloga pa je **misija** (poslanstvo, poklic), **ne pa transmisija** (prenosni jermen). Biti novinar po mojem prepričanju

in razumevanju ni predvsem družbenopolitična funkcija, čeprav je res, da držijo politične stranke in mnogi ustanovitelji roko nad sredstvi obveščanja prav zaradi njihovega večjega ali manjšega političnega naboja in učinkov. Tudi novinar v združenem delu je velikokrat bil in je še v položaju, ko nosilci moči v delovni organizaciji skušajo narediti iz njega poslušno orodje tako, da minimizirajo njegovo samostojnost. Pomanjkljivost v izobrazbi in znanju novinarja je za voljo tega vse prevečkrat dobrodošla. Odtod vsaj deloma tudi nezaželenost visokoizobraženih novinarjev v tej ali oni delovni organizaciji. Mislim, da je odprava mita o novinarju – družbenopolitičnem delavcu potrebna in v interesu nadaljnega razvoja novinarstva kot stroke. Že sam naziv javni delavec kaže na razmerje med novinarjem in širšo javnostjo, katere sestavina so tudi družbenopolitične organizacije in družbene (državne) institucije, ne zgolj na razmerje med novinarjem in

nosti (v delovni organizaciji pa kolektivu), strokovnim in etičnim načelom stroke, svoji vesti in resnici. Takšno izhodišče omogoča tudi trdnjše pozicije za delovanje novinarjev kot doslej, pa tudi večjo notranjo (moralno) neodvisnost in svobodo. Vse to pa bi hkrati krepilo tudi pokončnost novinarjev tako v javnih glasilih kot v združenem delu. Čeprav se opredeljujemo za označitev novinarja kot **javnega** delavca, ker širše označuje njegovo funkcijo, pa ne bi smeli dovoliti, da se dilema **javni** ali **družbenopolitični** delavec spremeni v jalov prepir.

Za oblikovanje etike ni najbolj bistveno vprašanje, javni ali družbenopolitični delavec, ampak odnos do resnice in javnosti. V tem primeru bi bilo namreč nujno opustiti tako pojem »javni« kot »družbenopolitični«, če se ne bi mogli sporazumeti o enotni etiketi novinarja. Končno ne bi smeli pozabiti, da tudi nosilce državnih in družbenih funkcij, politike, prištevajo med javne delavce.

družbenopolitično organizacijo ali ustanoviteljem sredstva obveščanja. Kljub svoji angažiranosti je novinar bolj podoben izvedenemu informatorju in pojasnjevalcu ter pedagogu kot pa družbenopolitičnemu delavcu z vsemi značilnostmi in atributi, ki jih ta ima ali ki mu jih pripisujejo. Sicer pa si lahko vsak novinar združenega dela sam odgovori, koliko dejansko je in koliko se čuti družbenopolitičnega delavca, oziroma koliko se njegov položaj razlikuje od položaja klasično pojmovanih profesionalnih nosilcev političnih funkcij. Zato je pomembno zavedati se, da je novinar **predstavnik javnosti** ko obvešča o delu državnih in drugih organov in institucij.

V interesu oblikovanja etike novinarstva je, da poudarimo kot temeljno zavezanost in odgovornost novinarja širši jav-

nejša naj bo zahteva kodeksa, da mora novinar pisati in govoriti resnico ter v okviru dane družbene ureditve in odnosov uveljavljati obče človeške in druge vrednote, metode in načine (ki morajo seveda tudi biti etično sprejemljivi) pa moramo prepustiti svobodni izbiri, znanju in zmožnosti novinarja. Se pravi, da morajo novinarji izpovedovati predvsem resnico in spoznanja, ki so pomembna za človeka in njegov položaj. Predvsem to naj narekuje etiko novinarstva in jo označuje, kajti samo pripadnost marksizmu-leninizmu in sklicevanje nanj še ne zagotavlja niti večje resničnosti resnice niti etično bolj sprejemljivega novinarja.

Naj k v semu temu še dodam, da me osebno zelo moti to, da so razni razlagalci in razvijalci »marksizma-leninizma« že tako onesnažili Marxov nauk, da bo potrebna ekološka akcija. V imenu marksizma in razrednega boja je mogoče danes zagovarjati najbolj nazadnjaške odnose in oblike delovanja države in partije, ohranjati stalinistično razlago in prakso socializma in podobno. Skratka, Marxa in njegove nauke bo najprej potrebno ubraniti pred demagogi in dogmatiki, ki jim je sklicevanje na marksizem-leninizem zgolj sredstvo za preprečevanje razvoja in napredka socializma, oblikovanja demokratičnejših odnosov in sproščanja v človeku dremajočih ustvarjalnih sil, kar je trajna vrednost in cilj ter perspektiva človeka in njegove svobode. To je tisto, kar je v Marxovem nauku trajnega; nikoli dokončani razvoj človeka in njegovega položaja v družbi. Temu cilju mora biti podrejena tudi etika novinarstva, ki prav tako ne more priznavati dokončnosti naše družbene ureditve in odnosov v njej.

Etični kriterij novinarstva mora biti stalno preverjanje vprašanja ali se gibljemo v nakazani smeri osvobodjanja človeka in njegovih ustvarjalnih sil ali ne. Samo tako je mogoče biti in ostati zvest tudi Marxu.

Novinar je v svojem delu večkrat postavljen pred etične dileme. Že umrli ameriški komentator Walter Lippman je v zvezi z iskanjem resnice opozarjal na tri notranje drame novinarja. Prva drama je v tem, da obstaja nenehni in mnogostranski konflikt med novinarjevo dolžnostjo, da raziskuje resnico in njegovo človeško željo, da se uveljavi in naredi kariero. Druga drama se kaže kot konflikt med raziskovanjem resnice in željo ter potrebo novinarja, da ostane v dobrih odnosih z »močnimi«. Tretja drama pa je konflikt med dolžnostjo raziskovati resnico na področju zunanje politike in lojalnostjo do vlade. Da gre tu

za izrazito etične dileme, bržčas ni treba dokazovati.

Hudim dilemam etičnega pomena je ali pa more biti izpostavljen zlasti novinar-komunist. Do etične dileme pri njem more priti zavoljo konflikta med strankino (statutarno) disciplino in (za)vestjo novinarja. Demokratični centralizem ga namreč zavezuje, da se zavzema za uredničenje stališč in sklepov, čeprav z njihovim sprejemom ni soglašal in tako ostal v manjšini. V takem primeru ima pasivnost novinarja svoje etično opravičilo, ki bi ga morali spoštovati. Če tega ne bi upoštevali, potem bi morali priznati tudi utemeljenost izgovorov, češ, izpolnjeval sem samo svojo dolžnost. Vemo pa, da takih izgovorov praviloma ne priznavamo. Tega v naši ZK še zdaleč nismo razrešili.

Novinarjem se večkrat zameri in očita, ker se niso opredelili do posameznih pojavov, izjav ali prispevkov in obsodili njihovih nosilcev. Menim, da neopredeljevanja novinarjev ni mogoče zmeraj označevati kot nekaj negativnega, oportunističnega in podobno, kajti opredeljevanje in eksplicitno zavračanje nečesa ali nekoga vendarle vsebuje tudi prvine arbitriranja, kar se prav tako večkrat očita novinarjem, zlasti v primerih, ko se opredeljujejo zoper »neprave« osebnosti ali ko posegajo v urejanje »nezaželenih« zadev. Sodim, da ravna novinar kot samostojna in odgovorna osebnost etično pravilno, ko se noče opredeljevati o zadevah ali osebnostih, če za kaj takega nima dovolj trdnih argumentov in če to ni v skladu z njegovo (za)vestjo in etiko. V takih primerih morajo po mojem prepričanju uredništva priznavati novinarju diskrecijsko pravico, da se ne opredeljuje, kar bi pomenilo upoštevanje tako imenovane pravice »ugovora vesti« kot etične kategorije.

Končno mislim, da je ena od teženj noveliranja etičnega kodeksa tudi v tem, da se zoperstavlja s svojimi normami uveljavljanju primitivnih in vulgarnih predstav o tem, zakaj naj bi uporabljali novinarje. Na nedavnem posvetovanju jugoslovanskih novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu je eden od udeležencev zelo odločno zavrnil misel, da morajo novinarji delovati kot bombaške trojke, ki jurišajo na bunker. Iz prispodobe očitno štrli aluzija, da naj bi opravljali novinarji »umazani in krvavi del posla« ter sondirali teren za druge čalane. Tudi to je eden od razlogov, da se vsebina kodeksa obrne k novinarju in njegovi stroki, sicer se bodo poenostavljena gledanja na novinarja in novinarstvo še naprej ponavljala in vulgularizirala. V življenjskem interesu novinarjev je, da se temu energično upirajo tudi s kodeksom stroke.

Izgradnja informacijskega sistema v delovni organizaciji

Pri izgradnji informacijskega sistema imamo na voljo več alternativnih poti, pri čemer pa mora biti informacijski sistem DO tako zgrajen, da je sposoben opisati bodoča stanja, dogode in akcije, ki jih bomo morali uporabiti, da bi dosegli predvideni cilj. Ker je izgradnja informacijskega sistema DO neobhodna, so ga le te prisiljene izgrajevati ne glede na visoke stroške njegove izgradnje. Delovna organizacija gre lahko v korak s konkurenco le, če ima izgrajen informacijski sistem, ki ji omogoča dajati informacije za optimalne poslovne odločitve. To, kar v resnici informacijski sistem nudi neki DO, zavisi od naslednjih faktorjev:¹

¹ (dr. Viljem Rupnik: Informacijski upravljalni sistemi in njihov pomen za poslovne odločitve)

- od tega, kakšne informacije zahtevamo od IS,
- od tega, kakšna je kvaliteta in zanesljivost teh informacij,
- kdaj želimo te informacije imeti,
- kakšni so stroški za te informacije

Osnovni cilj izgradnje informacijskega sistema je zbiranje in obdelava podatkov ter dobivanje kvalitetnih informacij za poslovne odločitve, medtem ko se poleg tega lahko doseže tudi splošna informiranost v delovni organizaciji. Izgradnja informacijskega sistema pa zahteva tudi nov način vodenja in upravljanja, pa tudi organizacijske spremembe znotraj delovne organizacije.

Pri določanju elementov in posameznih aktivnosti pri izgradnji IS kot celote v DO je potrebno izvršiti celo vrsto aktivnosti, ki so potrebne pri razvojnih fazah informacijskega sistema. Potrebno je poznati tudi odločujoče dejavnike, ki definirajo dimenzije (vpis v register, predmet poslovanja, normativni akti, sistem upravljanja in vodenja, sistem organizacije in organizacijske strukture) delovne organizacije, kajti iz vsebine teh dejavnikov se morajo razbrati pomembne veličine za izgradnjo primarnega informacijskega sistema. Izgradnja IS običajno poteka po štirih glavnih fazah:² (Cit. delo pod 1),

- postavljanje problema,
- sistemska analiza problema,
- sistemsko projektiranje in
- sistemsko programiranje problema

Izgradnja informacijskih sistemov predstavlja sestavljen in dolgotrajen proces. Že na samem začetku tega procesa se pojavljajo določena vprašanja. Od njihovih rešitev pa je odvisno, kakšen bo prispevek infor-

macijskega sistema pri učinkovitosti funkcioniranja DO, za katero smo le - tega izgrajevali. V kolikor bi se lahko dobile optimalne ali vsaj približno optimalne rešitve vprašanj, bi te rešitve v določeni meri determinirale tudi optimalnost informacijskega sistema v celoti. Na drugi strani pa pri izgradnji informacijskega sistema nasploh nastopa težava v orientaciji na področju aplikacije. Ne glede na različne vrste informacijskih sistemov, nastopa večina težav pri koncipiranju delovnega načrta, po katerem naj bi določen informacijski sistem zgradili.

Glede na to, da je IS delovne organizacije tako zapleten, da ga v celoti in z vsemi podrobnostmi ni mogoče prikazati, se poslužujemo izgradnje modelov z upoštevanjem vseh faktorjev, ki do določene mere vplivajo na informacijski sistem. Na osnovi modela, ki temelji na poznani strukturi organizacijskih sistemov in njenih parametrov, potem izvajamo informacijski sistem. Iz prakse izhajajo potrebe po formalnem pristopu (razdelava metod analize, sinteze, strategij...).

Pri neupoštevanju formalnega pristopa se šele po velikih začetnih vlaganjih, predvsem pa v fazi izvajanja, pokažejo pomanjkljivosti, ki so rezultat nepopolne izgradnje informacijskega sistema. To se praviloma dogaja zaradi kompleksnosti realnih informacijskih sistemov in ne dovolj pretehtanega načrtovanja razvoja. Zato je upravičen napor v smiselno dovolj globoko formalizacijo informacijskega sistema in njegove okolice. Na osnovi te formalizacije lahko z objektivnim in formalnim pristopom v fazi izgrajevanja informacijskega sistema upoštevamo lastnosti, ki jih naj ima informacijski sistem. Torej je končna učinkovitost izgradnje IS predvsem rezultat primernosti in globine formalnega modela IS in okolice.

Vsaka delovna organizacija, ki ima solidno izgrajeno ročno obdelavo podatkov, prečiščeno osnovno šifracijo in dokumentacijo, je praktično zrela za prehod na računalniško obdelavo podatkov in s tem dane možnosti za izgradnjo računalniško zasnovanega informacijskega sistema. Zmotno pa bi bilo trditi, da se IS delovne organizacije izgrajuje samo s pomočjo sodobnih sredstev za obdelavo podatkov, čeprav ta sredstva inicirajo razvoj informacijskega sistema. Vendar pa si danes skoraj ni mogoče zamišljati izgradnje IS delovne organizacije, ne da bi se predvidela uporaba računalnika. Njegova uvedba pride v poštev

samo, če je v skladu s cilji, ki jih želimo doseči ob spremembi obstoječega poslovnega informacijskega sistema.

Pri izgradnji dobrega računalniško zasnovanega IS je potrebno najprej opredeliti procese odločanja, pri katerih so potrebne informacije s pomočjo računalnika. Zato je treba z uvajanjem računalnika v IS začeti šele potem, ko so opravljene številne analize. Z izgradnjo informacijskega sistema lahko razdelimo integracijske težnje v tri skupine:³ (Ferdinand Marn: Elementi avtomatiziranega proizvodnega procesa)

- združevanje podatkov v bankah podatkov; s tem odpade dosedanje shranjevanje enakih podatkov na raznih mestih in v različnih kategorijah ter vse težave, ki so spremljale takšen način shranjevanja podatkov,

- direkten prenos podatkov s pomočjo komunikacijske mreže med posameznimi izvori informacij, računalnikov in uporabniki informacij; s tem odpravimo sicer nujno časovne zastoje in omogočimo obdelavo v realnem času (real - time),

- sistemsko združevanje, povezano z razvojem ustreznega modela obratovanja, s pomočjo katerega lahko določimo, ali pa tudi predvidimo, vse važnejše podatke.

Ko je odločitev o uvedbi računalnika in s tem o vzpostavitvi računalniško zasnovanega IS sprejeta, je treba poskrbeti za njeno izvedbo. **Pri tem pa je koristno, da poleg novega računalniško uvedenega IS vsaj nekaj časa obstaja še stari.** Računati je namreč treba z začetnimi težavami, ki utegnejo povročiti napake, katere pa je mogoče v miru odstraniti le, če medtem deluje še stari informacijski sistem. Z uvedbo računalniško zasnovanih informacijskih sistemov pabo istočasno treba močno spremeniti stare organizacijske strukture. Predvsem zapadejo močne hierarhične strukture, s čimer se organizacijska struktura močneje približa proizvodnemu procesu. Organizacijo celotne delovne organizacije bo treba uskladiti z IS in obratno. Tak računalniško zasnovan informacijski sistem gradimo vrsto let. Praktično je nemogoče zgraditi ves sistem naenkrat. Zato je najprimernejše, da si ga zamislimo v grobih obrisih, z vsemi najvažnejšimi povezavami, nato pa izgrajujemo sektor za sektorjem po prioriteti, ki je za delovno organizacijo najbolj ekonomična. Tako globoke organizacijske spremembe, kot jih v IS vnaša računalnik pa izvršimo počasi in postopoma, pri čemer pa moramo v grobem upoštevati naslednje štiri faze:⁴ (Cit. delo pod 3)

- prenos vseh množičnih obdelav na računalniško obdelavo,

- za posamezne dejavnosti v oddelkih začnemo ustvarjati regulacijske sisteme,
- pri še vedno ohranjenem periodičnem načinu obračuna skušamo integrirati posamezna področja,
- prehod od periodične obdelave k obdelavi v realnem času in integracij vseh dejavnosti podjetja.

Računalniško zasnovan informacijski sistem je treba vzpostaviti za vsako delovno organizacijo posebej in mora biti prilagojen tamkajšnjim potrebam. Zato ni mogoče kupiti obstoječih organizacijskih rešitev in po njih vzpostaviti računalniško zasnovanega informacijskega sistema, temveč se mora ta postopno razvijati v lastni organizaciji. Skratka, v vsaki delovni organizaciji, ki ima informacijski sistem zgrajen s pomočjo računalnika, mora obstojati skupina strokovnjakov (programerji - organizatorji, sistemski analitiki ipd.), ki proučuje razmere v danem okolju, z namenom, da bi bil računalnik čim bolj uspešen. Iz tega pa sledi, da je treba pri uvedbi računalniško zasnovanega informacijskega sistema izvršiti tudi adekvatno izobrazbo kadrov, ki bi z enostavnimi in zanesljivimi sredstvi vpeljali »red« v delovno organizacijo. Dominantno vlogo v celotnem toku organizacijskih priprav za izgradnjo računalniško zasnovanega informacijskega sistema mora torej imeti organizacij izobraževanja vseh sodelujočih v sistemu in to od tistih, ki zajemajo informacije, do tistih, ki na temelju te informacije prinašajo določene odločitve. **Vedno pa moramo imeti pred očmi, da lahko informacijski sistem eksistira samo, če zanj obstajajo organizacijski predpogoji, ki jih je mogoče ustvariti le, če imamo šolan kader na vseh nivojih.** Potreben bo torej velik in dolgotrajen napor, da se bodo človek in njegove organizacije prilagodile novim načinom dela, ki jih omogočajo računalniki.

Razvojni center:
Boris Hribnik, dipl.oec.

Stol chipendel

Razvojna in investicijska politika v OZD

Večkrat se v praksi uporabljata pojma poslovna in razvojna politika, ki sta si po smislu zelo podobna, kljub temu pa obstaja razlika in sicer:

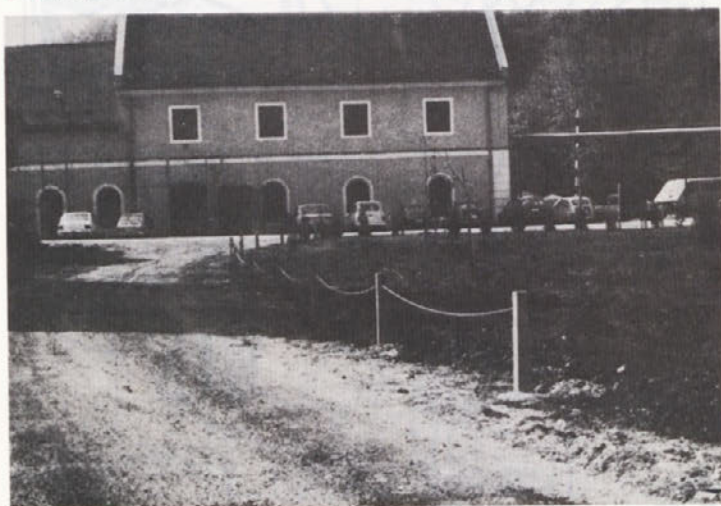
A) Poslovna politika organizacije združenega dela je tista, stalna aktivnost delovne organizacije, ki zajema:

– izbiro in določanje ciljev za določen čas ter izbiro in odrejanje načina in sredstev za njihovo uresničitev ter,

– prinašanje odločitev in predvzemanje ukrepov za realizacijo postavljenih ciljev.

v investicijskem programu, ki predstavlja sistematično analizo zunanjih in notranjih pogojev gospodarjenja in oblikovanja razvojne politike OZD, konkretizirane na določeno investicijsko nalogo.

Investicijsko politiko bi lahko definirali kot aktivnost, s katero se planira, uresničuje in kontrolira realni razvoj OZD preko vlaganja v osnovna in obratna sredstva ter perspektivno usposabljanje kadrov in gospodarsko infrastrukturo. Žal so v praksi slednji dve postavki zapostavljene.

Lično urejeno dvorišče na tozdu TGD

B) Razvojna politika OZD pa je tisti del splošne poslovne politike, ki se nanaša na njeno dolgoročno poslovanje. To je tista zavestna aktivnost članov delovnega kolektiva, ki poslovanje svoje DO prilagaja spremembam in tendencam na trgu, ki se bodo zgodile v prihodnosti, s čimer bi se zagotovil obstoj in izboljšal položaj DO v nacionalnem oziroma svetovnem gospodarstvu bližnje in daljne perspektive.

Razvojna politika bi morala zagotoviti takšno dolgoročno orientacijo, s katero se bo dosegla trajna ekonomska stabilnost v poslovanju in povečala efikasnost poslovanja OZD. Torej razvojna politika mora vsebovati ne samo kvantitativno ampak kvalitativno rast.

Da bi se uresničila razvojna politika, so potrebna določena vlaganja investicijskih sredstev. To pomeni, da se dolgoročna razvojna politika OZD uresničuje in investicijsko politiko, ki je krajša in časovno določena z roki aktiviranja. Investicije predstavljajo sedanja vlaganja za doseganje prihodnjih učinkov.

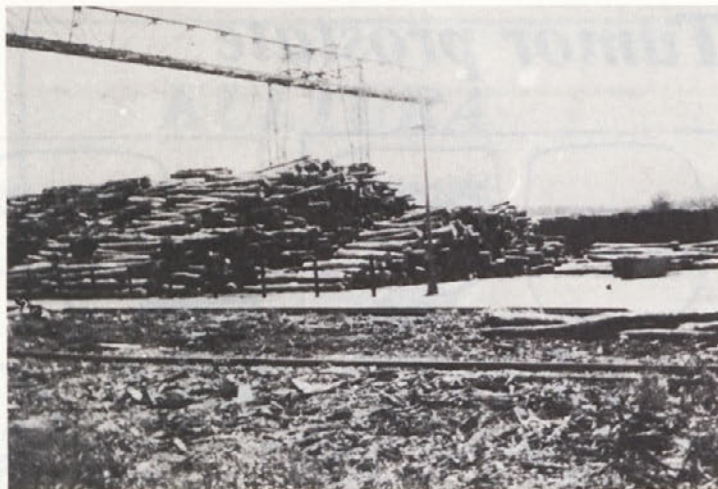
Investicijska politika je časovno bolj določena od celotne razvojne politike in se konkretizira

ni, forsira pa se vlaganje v direktna materialna sredstva in sicer v raznih oblikah in kombinacijah med njimi.

Investicijska aktivnost kot odraz razvojne politike predstavlja trajno aktivnost OZD. Sam proces investiranja se prične z investicijsko iniciativo, ki bi jo lahko definirali kot idejo o potrebi investiranja. Ta ideja o potrebi investiranja pa ima svoj izvor v želji za neprestanim razvojem lastne proizvodnje in poslovanja, materializira pa se v raznih razvojnih programih (planih) in ciljih, ki jih prinašajo delavci OZD. Iz teh planov razvoja izhajajo investicijske iniciative, ki se v procesu prinašanja investicijskih odločitev konkretizirajo v investicijskih programih. Do investicijske iniciative pa lahko pride zaradi:

- družbenih potreb po investiranju in
- potreb OZD po investiranju.

Potrebe po investiranju, ki v resnici predstavljajo eksterne in interne faktorje motiviranja po investiranju, so v trenutku nastajanja le komaj opazne, ko pa se že dovolj manifestirajo, so že tako velike in urgentne, da jih je zelo težko pravočasno zadovoljiti.

Letos asfaltirano skladišče hlodovine na Žagi

Zato bi morali vsi gospodarski subjekti težiti v interesu družbe in svojem lastnem, da sami te potrebe evidentirajo ex ante in ne ex post, kot se to pogosto v naši praksi dogaja. Niso redki slučaj iz prakse, da ko povpraševanje po nekaterih proizvodih bistveno poraste, šele takrat pričnejo rasti investicijski apetiti tudi tistih subjektov, ki se drugače ne ukvarjajo s to dejavnostjo. Posledica takega pojava je, kot popularno pravimo, »dupljanje kapacitet«. Zato bi bilo potrebno lastne, še prej pa družbene potrebe po investiranju predvideti in ne šele ugotavljati dejstva. Nedvomno so tiste OZD, ki so organizacijsko in kadrovske usposobljene sposobno realno predvideti vse spremembe, ki imajo bistven vpliv na njihovo bodoče poslovanje (razvoj tržišča, razvoj tehnike in tehnologije, razvoj surovinske baze, itd.) v prednosti pred onimi, ki te potrebe evidentirajo šele takrat, ko so že vsem jasne.

Specifičnost investicij je, da hkrati predstavljajo tudi omejitveni faktor razvoja. Ko se investicija enkrat realizira, le-ta praviloma za določen čas ne daje več možnosti za druga vlaganja, ki bi lahko bila še bolj efikasna in ustrezna od prejšnjih.

Zaradi resnosti investiranja in rizika realizirane investicije je v fazi načrtovanja potrebno preverjati tudi investicijsko iniciativo v smislu ali resnično obstaja potreba po določeni ideji o investiranju, tako z vidika družbenih potreb, kakor tudi z vidika potreb investitorja. Še zlasti je potrebno posvetiti temu vprašanju primerno pozornost v sedanjem času stabilizacije in vse težjih gospodarskih razmerah.

Ugotavljanje individualnih potreb OZD po investiranju je bolj enostavno, kot pa ugotavljanje družbenih potreb. Interne faktorje motiviranja, investiranja je lažje ugotoviti, kajti le-ti izhajajo iz določenih problemov proizvodnje in poslovanja ali iz ciljev razvojne in investicijske

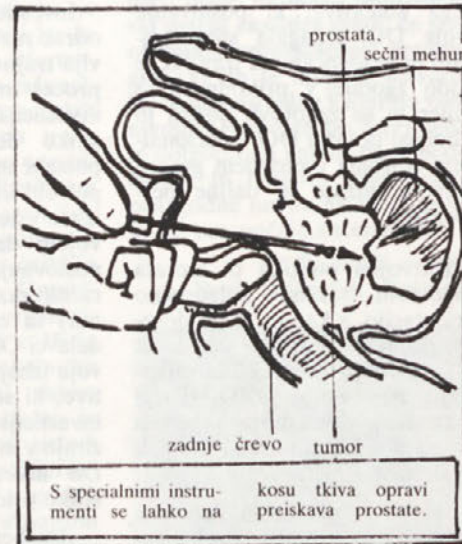
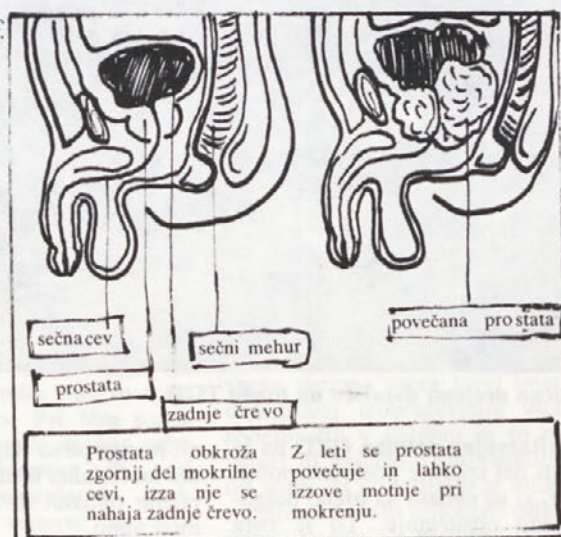
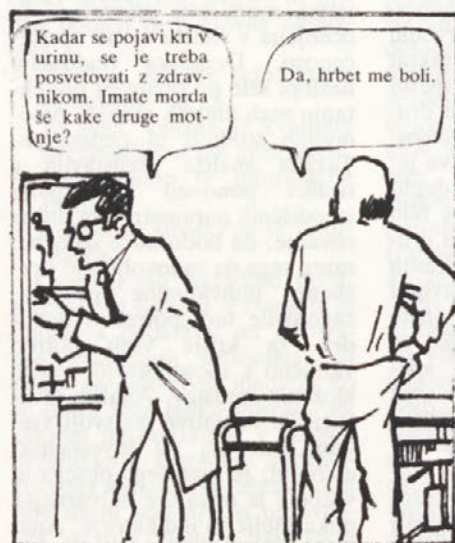
politike. Vendar se različne individualne potrebe OZD po investiranju ne pojavljajo izolirano; temveč v praksi obstaja njihova medsebojna odvisnost. Vsaka ideja oziroma investicijska iniciativa mora biti preverjena in ocenjena v smislu njene opravičenosti. Dejanska realizacija nastopi šele po skrbnem pretehtanju vseh idejnih zamisli, predhodnih študij in raziskavah. Takšna analiza predstavlja v resnici ponovno preverjanje izhodiščnih parametrov in dokazovanje, da bodo nove naložbe, razen tega da zadovoljujejo družbene individualne potrebe, zagotovile tudi potreben dohodek za kritje vseh potreb vključno s sposobnostjo vračila vloženih sredstev. Analiza investicijske iniciative po svoji vsebini spominja na investicijski elaborat; je manjšega obsega in vsebuje le nekatere najvažnejše pokazatelje in indikatorje. Analiza investicijskih iniciativ bi morala biti praviloma alternativna, tako da se šele na osnovi najugodnejše alternative preide v detaljno izdelavo elaborata.

Analiza investicijske iniciative bo zahtevala v vsakem konkretnem primeru različno obravnavo sistematično zajetih postavk. V nekaterih primerih bodo posamezne analize zaradi manjše pomembnosti celo odpadle, v drugih primerih pa bodo nekatere važne analize zahtevale večjo poglobljenost in natančnost. Ker se v naših pogojih gospodarjenja enakovredno prepletajo družbene, tehnične in ekonomske komponente, je analiza in ocena neke investicije zelo odgovorna in kompleksna naloga. Zavedati se moramo, da današnje razvito gospodarstvo ne prenese več, da se v investicijski politiki sprejemajo odločitve »iz rokava« samo na temelju vtisov, izkušenj in občutkov (intuicijo), temveč zahteva solidno poznavanje dejstev, analiz in predvidevanja ter poznavanje zakonitosti našega gospodarstva in družbenega razvoja.

Razvojni center
Boris Hribnik, dip. oec.

Tumor prostate

Riše in piše: Ivan Balog

KULTURA

Glosa, čista kot jutranja rosa

Prišel je dan, ko žaga je seliti
pričela žagan les, da ne začel bigniti.
Za tako delo, takega obsega
pomoč prosila je od tega in onega.
Tudi razvoj ta veleumski trust,
ki vedno znova, vedno polnih ust
po tozdi govoriči, da je sloga tisto
kar družji nas in toči vino čisto,
naj prostovoljcev pet primaknil bi na listo.

Pet mož v soboto naj bi dal razvoj,
da bi pri delu ne nastal zastoj.

A glej hudiča! Ravno tega dne
razvoj 'ma tol'ko dela, kot še nikoli ne.
Projekt obsežni mora ta končati
in referat obširni že jutri drug' oddati.
Tehnologijo novo tretji da študira
s kompjuerjem četrti spet komunicira.
Omaro načrtuje peti, maxi
ki pa ne bo prišla na trg, po naši praksi

Strašno, strašno ta dan se vsem mudi,
prihodnost naj nas torej ne skrbi.

Pa vendarle nekdo pač mora tja
da se dokaže sloga, in organizacija.
Hura! Našel se je! Že star sicer in sivolas,
od let vpognjen malce čez hrbet je stas.

Izrezan žolč, malo načeta jetra
Našli smo ga pa le, budalo Petra!
Od petih mož samo moral je garati
in složno za razvoj prispevek dati.

Ne, ni mi krivo da sem se znojil
najsikromnejši prispevek podelil.
Zamerim le, da složnost izumira
in slično kugi nas dvoji, razdira.
Naj mi nihče več od danes ne naklada,
ne šef, ne ZE KA in ne naša vlada
da jutri složni bomo vkup stopili
in firmo našo iz dolgov rešili.

Zdaj pa še to! Kot vedno tudi tega dne
se je v razvoju mirno – pil kofe.

Na koncu samo to bi še dodal:
Če Janez bi svoj posel dobro znal
te glose jaz pač ne bi bil oddal.
Ker pa se Janezek organizac'je ni učil
iz glose te naj bi poduk dobil:
»Kdor hoče biti Leader med soldati,
najbolje sam streljati mora znati!«
Pošiljam še pozdrave vam v veter
pozdravlja vas

Budalo Peter

Počitnice '88

TERMIN

SUKOŠAN NADINIČ

22. 6. – 2. 7. 1988	Krvavica Robert DSSS, Kralj Domine TPI, Kljajič Dejan BLP
2. 7. – 12. 7. 1988	Pečjak Andrej TGD
12. 7. – 22. 7. 1988	Turk Alojz TPI, Bezeg Jože DSSS (upok.), Košmrl Ana TES, Lukan Viktor BLP, Lukan Karel DSSS
22. 7. – 1. 8. 1988	Kolarič Josip TPP, Matoh Franc TAP, Umek Janez DSSS, Dukanovič Anica TTP, Umek Žabčič Nena TKO, Jakofčič Anica TKO, Faleskini Brane BLP, Bradač Dragica DSSS,
1. 8. – 11. 8. 1988	

(Nadaljevanje na 14. strani)

Farmer garnitura

Program Quinn Ann/NOVI

11. 8. – 21. 8. 1988	Šoba Anton LIPA Povše Jože TSP, Bradar Jože TES, Saje Franc DSSS, Jarh Jože Sigmat, Matkovič Angelca TKO
21. 8. – 31. 8. 1988	Tavčar Marko BLP, Mojstrovic Darko TVP, Medle Slavko DSSS, Potočar Marija TVP, Vidmajer Alojz TVP

TERMIN

22. 6. – 2. 7. 1988	Iskra Ivica DSSS, Vovk Izidor TPI
2. 7. – 12. 7. 1988	Kosmina Gorazd DSSS, Bradač Franc TPI
12. 7. – 22. 7. 1988	Peterlin Branko TDP, Umek Majda DSSS
22. 7. – 1. 8. 1988	Štrbenc Alfonz DSSS, Vidmar Franc BLP
1. 8. – 11. 8. 1988	Kulovec Mirjan TKO, Vidmar Franc, Pirkovič TDP
11. 8. – 21. 8. 1988	Vidmar Igor DSSS, Besednjak Andrej TSP
21. 8. – 31. 8. 1988	Legan Jure TDP, Pilič Miloš BLP
31. 8. – 10. 9. 1988	Šegina Ivan TPE, Pucelj Peter DSSS

TERMIN

2. 6. – 12. 6. 1988	Jarc Anica BLP
12. 6. – 22. 6. 1988	Hrovat Hedvika TDP
22. 6. – 2. 7. 1988	Maresič Tatjana DSSS, Jaklič Slavka DSSS
2. 7. – 12. 7. 1988	Bartolj Stane Žaga, Kulovec Franc Žaga
12. 7. – 22. 7. 1988	Pureber–Uršič, TVP, TPI, Uršič TPI
22. 7. – 1. 8. 1988	Schwener Slavko TES, Legan Cvetka DSSS
1. 8. – 11. 8. 1988	Šiler Ana TDP, Bradač Matija DSSS
11. 8. – 21. 8. 1988	Škufca Toni TPI
21. 8. – 31. 8. 1988	Franko Miro TDP, Jaklič Albin TDP
31. 8. – 10. 9. 1988	Antončič TES, Brsan DSSS

TERMIN

12. 6. – 22. 6. 1988	Derganc Tončka TSP, Jarc Slavko TDP
22. 6. – 2. 7. 1988	Kastelic Jože TPI, Strniša Jana TVP
2. 7. – 12. 7. 1988	Brulc Bojana TPP, Šajnovič, Muslimović TDP
12. 7. – 22. 7. 1988	Kren Jelka TDP, Kramaršič Janez TPI
22. 7. – 1. 8. 1988	Avguštin Stane TDP, Fabjan Tončka TVP
1. 8. – 11. 8. 1988	Krštinc Jakob TVP, Koncilja Šobar DSSS
11. 8. – 21. 8. 1988	Pirc Metod Žaga, Ljubi Peter TDP
21. 8. – 31. 8. 1988	Poglajen Avgust, Špelko Lidija DSSS
31. 8. – 10. 9. 1988	Tisovec Anica TVP, Štrumbelj Ciril Žaga
10. 9. – 20. 9. 1988	Smolič Tomaž TES, Lemovec Milan BLP

TERMIN

13. 5. – 23. 5. 1988	Somrak Niko BLP (upok.), Mihelič Marija DSSS
23. 5. – 2. 6. 1988	Somrak Niko BLP (upok.), Mihelič Marija DSSS
12. 6. – 22. 6. 1988	Zupančič Darko Žaga, Kuhar Franc Sigmat, Slapničar Mira TES
22. 6. – 2. 7. 1988	Jerman Ivanka TVP, Rosenberger Ivan TPP, Mervar Franc TVP
2. 7. – 12. 7. 1988	Poplašen Petar TSP, Kolenac Josip TKO, Bradač Zvonka DSSS
12. 7. – 22. 7. 1988	Milanović Milan DSSS, Sitar Gabrijel BOR, Bradač Ivan Žaga
22. 7. – 1. 8. 1988	Turk Alojz TES, Maraž Franc TAP, Avguštin Franc TES
1. 8. – 11. 8. 1988	Pust Jože TPP, Avguštin Jože Žaga, Pavlič Jože TSP
11. 8. – 21. 8. 1988	Konda TSP, Šimenc DSSS, Kocjančič Alojz TSP, Grum Franc TGD
21. 8. – 31. 8. 1988	Jaklič TVP, Ribič TDP, Godnjavec Milan TDP, Košir Toni DSSS
31. 8. – 10. 9. 1988	Struna Marjan Žaga, Mervar Ivanka TVP, Jaklič Frančiška TDP
10. 9. – 20. 9. 1988	Đurić Branko Žaga, Rajer Ljubo TGD, Šercelj Silvo DSSS

TERMIN

22. 6. – 2. 7. 1988	Okroglič Marjan DSSS (upok.)
2. 7. – 12. 7. 1988	Rebolj Andrej TDP
12. 7. – 22. 7. 1988	Koncilje Vojko TGD
22. 7. – 1. 8. 1988	Berkopec Franci TSP
1. 8. – 11. 8. 1988	Henčič Peter TKO
11. 8. – 21. 8. 1988	Šporar Darko BLP
21. 8. – 31. 8. 1988	Tisovec Marjan TES
31. 8. – 10. 9. 1988	Vene Greta TSP

SUKOŠAN PERIČIČ**ČERVAR HIŠA****ČERVAR GARSONJERA****NEREZINE****CRES****TERMIN**

22. 6. – 2. 7. 1988	
2. 7. – 12. 7. 1988	
12. 7. – 22. 7. 1988	
22. 7. – 1. 8. 1988	
1. 8. – 11. 8. 1988	
11. 8. – 21. 8. 1988	
21. 8. – 31. 8. 1988	
31. 8. – 10. 9. 1988	

BAŠKA

Gajič Božena TPP	Žagar Majda TES
Srebrnjak TPP	Šuštaršič Irena TVP
Petan Sonja DSSS	Pečnik SIGMAT
Fabjan Anton DSSS	Hrovat Franci TPI

TERMIN

22. 6. – 2. 7. 1988	
2. 7. – 12. 7. 1988	
12. 7. – 22. 7. 1988	
22. 7. – 1. 8. 1988	
1. 8. – 11. 8. 1988	
11. 8. – 21. 8. 1988	
21. 8. – 31. 8. 1988	
31. 8. – 10. 9. 1988	

TERMIN

22. 6. – 2. 7. 1988	
2. 7. – 12. 7. 1988	
2. 7. – 12. 7. 1988	
12. 7. – 22. 7. 1988	
22. 7. – 1. 8. 1988	
1. 8. – 11. 8. 1988	
11. 8. – 21. 8. 1988	
21. 8. – 31. 8. 1988	
31. 8. – 10. 9. 1988	

TERMIN

22. 6. – 2. 7. 1988	
2. 7. – 12. 7. 1988	
12. 7. – 22. 7. 1988	
22. 7. – 1. 8. 1988	
1. 8. – 11. 8. 1988	
11. 8. – 21. 8. 1988	
21. 8. – 31. 8. 1988	
31. 8. – 10. 9. 1988	

Vloge za Bohinjsko Bistrico so bile vse rešene v željenih terminih. Nekaj prostih terminov za obmorsko letovanje je še na voljo. Kandidati naj pokličejo na 203 tov. Kosmina Gorazda.

Predsednik komisije:
Franko Miro l. r.

BUNCLUKA

Mišjak TDP
Zaviršek TDP
Volf DSSS
Matoh Ludvik TAP
Malenšek DSSS

ACAPULCO

Kumar Darko TPI
Simončič Martin ŽAGA
Požeš Ladko TPE
Peterlin Zvone BLP
Omerzel-Miklavčič S.
Radanovič Darja BOR

PUNAT

Novak Milka TDP, Branko Brajkovič TKO,
Bašel Alojz TPI
Bubnjič Aga TKO, Kraševac Jože TDP, Košir Jože TVP
Mirtič Andreja TPI, Strašek Andrej TPP,
Mezek Marjana DSSS
Strniša Joži TSP, Zajc Jože DSSS,
Repše Jože TVP
Kren Jože TVP, Šonč Joža TSP,
Longar Adolf TPE
Božič Tine TVP, Vidmar Ivan (57) TSP,
Piškur Janez DSSS
Štajdohar Anica DSSS, Rudolf Peter BLP,
Avguštin Jerica TDP
Šmajdek Sandi DSSS, Špringer Alojz DSSS,
Zupančič Antonija TKO

NJIVICE

Legan Anton DSSS, Poplašen Franjo TSP,
Logar Milan TPE, Muc Stane TKO
Božič Milena DSSS, Petan Ivanka TVP
(upok.), Zorn Ivanka TKO, Košir Cveto TVP,
Saje Malči TVP
Peretin Dragutin TKO, Miklič Viktor BLP,
Hočevar Slavka TSP, Horvat Marija TDP
Saje Stane TDP, Frkat Manda TPI, Jakubovič
Marta TVP, Jurca Miran TPP, Čačić Jerko
TSP, Pavlin Martina TPI, Rački Majda DSSS,
Zoran Jože TSP, Strajnar Marjan Žaga
Vardič Marko TSP, Vračar Brane TES, Pavlin
Lado DSSS Pavlin Slavko TPI, Klobučar Jože
Žaga, Kasun Željko Žaga, Živko Alojz TES,
Koncilja Jožica TGD, Lovše Janez TGD,
Miklavčič Draga TSP
Tisovec Mari TVP, Đurić Štefica TDP, Grubar
Jožica TSP, Kadribašić Sulejman, Žaga, Kova-
čič Ivan TPP, Može Ivka TVP, Masnik Dušan
Žaga, Pureber Silva DSSS, Bradač Andrej TPI
Glavan Tončka Žaga, Černič Mirko TDP,
Levstek Vika TVP, Kusturič Nedeljko TDP,
Medved Anica TPE, Horvat Nada TDP, Petrič
Andrej TDP, Colnar Milan DSSS, Potočar
Angelca TSP
Karlo Ivica Žaga, Anžiček Igor Sigmat, Pejič
Tune Žaga, Kastelic Vanja TPI, Živko Alojz
TES, Mlinarič Jože TES, Rajlič Miro TE
Pavlov Dunja TDP

MEDULIN

Vidic Tatjana TES
Rozman Jože TVP, Ivanuša Magda BOR
Pavlin Slavko TES, Gorše Vinko BLP
Ožbolt Sonja TVP, Težak Vida TKO
Gorjup Karel Sigmat, Kodelič Vida TVP
Glas Rudi Sigmat, Kompan Alojz
Vovk Janez TDP, Novina Darja BLP
Špehar Marija TSP

					LJUBLJAN. GLED. IGR. (MILAN)	PRIKRITO GORENJE		SEVERNO- ATLANTSKI PAKT	CLOVEK Z VELIKIMI OCMI	URNA
				AVTOMOB. OZNAKA KUTINE			REZILO LOVACA			
				VRSTA VIKUNJE						
				NOGOMETNI KLUB 2. ZV. LIGE						
	OSVEZILNA PIJACA	▼	▼	ZAH.NEMS. SMUCARKA (SYLVIA)	ZOBNIK	IT.JADR. LETOVISCE ONASSIS				
OBGLO- DANJE								IME SLIKARKE KOBILCA	IME DIRKACA LAUDE	SOVRASTVO
NEMSKI ADMIRAL V 2. SV.V.						REKA V SREDNJI ITALIJI				
GOROVJE V SEVERNI FRANCIJI						CLOVEK, KI GA MUCIJO	IKANINA KEMIJSKA SPOJINA			
	OSTIR KONEC POLOTOKA					MAK.SNEM. (MILTON) LJUBLJANA				
ORANJE				LAHKA KOVINA BIRO						
OSEBA IZ PRAVLJICE									VRSTA MADZAR. VINA	VRSTA REDOVNICE
	GOROVJE V SAHARI				SLIKARSKA PLOSČA	BEGOVIĆ VRSTA LES. PLOSČE			TEN. KLUB VERDIJEVA OPERA	
	PRISTANI- SCE V IRAKU	FALOT KRAJ PRI CERNICI					AVIOM. OZNAKA ČACKA	GR. BOG VETROV BITTNER		
VRSTA DIVJE SVINJE										
ENAKA SAMOGLAS- NIKA			DESNI PRITOK SAVE	APOTEKAR AV.OZNAKA ZA TETOVO						
VRSTA MOPEDA						NEMSKI PREDLOG	INDIJANCI V SREDNJI AMERIKI			
SORTA JABOLK							SPANSKO ŽENSKO IME			
PRISTANI- SCE V IZRAELU				GERMANSKI OREL			FRANCOSKO LETOVISCE			

ROMANTIČNA POVEST O USKOŠKIH ČASIH

Slavko Dokl:

»USKOŠKA PRINCESA«

V slovenski literaturi je kdo ve zakaj skoraj zamrl žanr zgodovinske (romantične) povesti, ki je imela nekdanje veliko bralcev. Med avtorje, ki se po svojih najboljših močeh trudijo, da bi literaturo razbremenili njegovega »usodnega poslanstva«, je tudi Novomeščan Slavko Dokl. V Uskoški princesi opisuje uskoško življenje v dolini reke Krke v 17. stoletju v značilni romantični maniri, ob tem pa povest o mlademu uskoškemu paru in njihovih pustolovščinah doma in v širnem svetu prepleta z etnološkimi, zgodovinskimi in kulturološkimi drobnimi zanimivostmi, ki nadevajo njegovemu fantazijskemu pisanju zgodovinsko preobleko. Knjigo je z imenitnimi grafikami ilustriral samouk Bogdan Breznik iz Trebnjega.

Knjiga obsega cca 300 strani in 20 ilustracij. Cena knjige ob izidu septembra 1988 bo 26.000 din. Lahko jo naročite z naročilnico, ki jo pošljite na naslov: ČZP Kmečki glas, Miklošičeva 4, Ljubljana.

NAROČILNICA

Časopisno založniško podjetje
KMEČKI GLAS

Ime in priimek _____

Natančen naslov (kraj, poštna št., ulica in št.) _____

Zaposlen pri _____

Matična št. občana _____

Naročam USKOŠKO PRINCESO po ceni 26.000 din. Knjigo bom plačal-a v _____ zaporednih mesečnih obrokih (največ 3) po _____ din.

Stroške dostave zaračunavamo posebej.

Datum: _____

Podpis: _____

V soboto 21. maja je PS ŠD Novoles organiziralo izlet na Golico. Prijav za ta izlet je bilo 26, zaradi slabe vremenske napovedi, pa se je izleta udeležilo le 18 planincev. Ta izlet je potekal po pravilu: slab začetek dober konec!

Iz A.P. Novo mesto smo odpeljali nekaj čez šesto uro. Med potjo, do Jesenic je v presledkih deževalo. Na Jesenicah pa se je že začelo svetliti. Ob prihodu v vas pod Golico okoli devete ure se je že kazalo sonce in narcise so se belile po košenicah. Tako smo smelo in z veseljem odšli proti koči na Golici 1582 m. Po kratkem postanku v koči smo dosegli vrh Golice 1826 m nekaj minut pred poldnevom. Proti pričakovanju se nam je nudil lep razgled po Savski in Dravski dolini. Tudi snega ni manjkalo. Ob robu snežne odeje, pa so se že kazali resasti planinski zvončki. Res lepo poplavljen napor. Zagnani fotoamaterji so imeli za polne filme dela.

Zadovoljni smo se vračali v dolino. Za spomin si je vsak utrgal narciso in tako potešil tudi to, sicer prepovedano dejavnost.

Na poti domov smo se oglasili v Domžalah, kjer je bila zanimiva razstava obrti in mini gospodarstva. Tudi redko videno galerijo slik hlebinjskih naivcev smo imeli priliko občudovati, pa še nekaj uspešnih nakupov je bilo opravljenih. Skratka prijetno s koristnim. Tako vsestransko zadovoljeni smo se vračali proti domu in res lepa ubrana pesem navdušenih planink in planincev nas je spremljala od Domžal do Novega

mesta. Škoda, da vas ni bilo z nami. S planinci hoditi po svetu je običajno lepo, zdravo in sorazmerno poceni.

Za konec pa še to, da bomo odslej program izleta objavljali tudi na oglasni deski P.D. Novo mesto in se bo sprejemalo prijave iz celotnega novomeškega področja.

Nasvidenje na prihodnji turi in vsem lep planinski pozdrav!!

Novoles
P.S.

»Delavcev, ki so tehnološki višek, ni mogoče obravnavati enako kot druge nezaposlene. O teh viških je treba razmišljati že ob načrtovanju zamisli o preusmeritvi programov.«

Tako dolgoročno kakor kratkoročno prihodnost delavcev opiramo izključno na razvojno, kadrovsko in tehnološko prenovno gospodarstvo. Brez nje ni socialne varnosti. Zato mora skrbeti predvsem združeno delo samo, njegovi vodstveni oziroma strokovni delavci ter vse ustvarjalne sile v občini in republiki.«

(Nekaj citatov iz razprav na seji predsedstva RS ZSS)

»Za organe in organizacije ZSS je osrednje vprašanje, kako ustvariti pogoje, da bodo mogli delavci s svojim delom in z gospodarjenjem z družbenimi sredstvi zagotavljati daljšo prihodnost zase in za družbo.«

»Delavci ne potrebujejo tolažbe ali razlag za krizo, ampak odgovor, kako iz nje, in doklejši se zategovati pas.«

Vprašanje uredniku

Za nagradno Novoletno križanko sem bila izžrebana in dobila kot nagrado knjigo... če drugače povem, naj bi jo dobila, saj do danes knjižne nagrade še nisem prejela.

Sprašujem urednika, ali je to samo obljuba, kot smo jih danes vajeni, ali kaj drugega.

Redna bralka

Cene Moznik v devalvacijskih časih

Riše: Ivan Balog

